

VELYKOS – KRISTAUS PRISIKĖLIMO ŠVENTĖ!

LIETUVAI TAPUS NATO NARE, LINKIME GREIČIAU PRISIKELTI IŠ VISŲ NELAIMIŲ!

LIETUVOS ISTORINĖ DIENA

2004 m. kovo 29-oji istorinė diena Lietuvai. Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas JAV Valstybės sekretoriui Collin Powell įteikė NATO ratifikacinius raštus. Vašingtone deponuoti prisijungimo prie Šiaurės Atlanto Alijanso sutarties ratifikaciniai raštai įtvirtina pilnateisę Lietuvos narystę NATO.

Sveikindamas 7-ias naujas NATO nares, C.Powell sakė, jog prisijungdamos prie NATO šios šalys pasirinko laisvės, gerovės ir taikos ateitį. Pasak C.Powell, NATO plėtra ir Europos išsiplėtimas į Rytus reiškia naujo gyvenimo pradžią. “Mes turime užtikrinti, kad gyvensime taikiame pasaulyje”, - sakė JAV Valstybės sekretorius. Kartu jis pabrėžė, jog naujosios narės NATO garantuoja saugumą. “Jus apsaugos sutarties 5-asis punktas”, - kalbėjo C.Powell.

Vėliau Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas kartu su kitais šešiais premjerais pietavo su JAV Valstybės sekretoriumi C.Powell.

Lietuvos Vyriausybės vadovas susitiko su JAV Prezidentu George Bush. Lietuvos Vyriausybės vadovui G.Bush sakėsi labai gerai prisimenąs savo kelionę į Lietuvą, puikų priėmimą, draugišką šalį. Savo ruožtu Ministras Pirmininkas A.Brazauskas JAV Prezidentui išreiškė pasitenkinimą, jog NATO nuo pat pirmos dienos rūpinasi naujų narių saugumu. A.Brazauskas informavo G.Bush, jog Lietuvos oro erdvę jau saugo NATO oro pajėgos, kad Belgijos oro pajėgų lėktuvai vakar po pietų nusileido Zoknių oro uoste. Premjeras taip pat padėkojo G.Bush už ryžtingą ir ilgametę paramą Lietuvos nepriklausomybei ir jos siekiui tapti NATO nare. JAV Prezidentas, pasak A. Brazausko, taip pat surengė 7-ių naujų NATO narių Premjrams nedidelę ekskursiją po Baltuosius rūmus.

Jau vėliau ceremonijoje prie Baltųjų rūmų, kur susirinko naujųjų NATO narių ministrai pirmininkai, gynybos ministrai, daugybė svečių, JAV Prezidentas G.Bush pasveiki-

no naująsias nares. Savo kalboje JAV Prezidentas pažymėjo, jog NATO misija - valstybių apsauga nuo agresijos, o šiandien pasaulis susiduria su nauju priešu terorizmu, kuris “siekia suskaldyti mus, tačiau jam tai nepavyks”, - sakė G.Bush. JAV Prezidentas pareiškė, kad prisijungus 7-ioms naujoms narėms NATO sustiprėjo, o taip pat padėjo joms, kad jos elgėsi kaip sąjungininkės dar juridškai netapusios aljanso narėmis, pasisąsdamos savo karius į Iraką ir Afganistaną. Kalbėdamas apie Albaniją, Kroatiją ir Makedoniją, dar siekiančias narystės NATO, JAV Prezidentas G.Bush pareiškė, jog “NATO durys bus atviros, kol visa Europa bus taiki, vieninga ir laisva”.

PREZIDENTAS R. PAKSAS ŠIURKŠČIAI PAŽEIDĖ LIETUVOS KONSTITUCIJĄ

Vilnius, kovo 31 d. (ELTA). Prezidentas Rolandas Paksas savo veiksmais šiurkščiai pažeidė Konstituciją. Tai trečiadienį konstatavo Konstitucinis Teismas. Konstitucinis teismas nustatė, kad R. Paksas trim iš septynių teismo nagrinėtų veiksmų šiurkščiai pažeidė Konstituciją.

Egidijus Kūris, Lietuvos Konstitucinio Teismo pirmininkas

Pirma, Prezidento R. Pakso veiksmai, 2003 m. balandžio 11 d. neteisėtai suteikus Jurijui Borisovui Lietuvos Respublikos pilietybę už jo suteiktą finansinę ir kitokią paramą, prieštarauja Konstitucijai, - šiais veiksmais Prezidentas R. Paksas šiurkščiai pažeidė Konstituciją.

Antra, Prezidento R. Pakso veiksmai, kuriais jis sąmoningai leido J. Borisovui suprasti, kad dėl jo teisėsaugos

institucijos atlieka tyrimą ir vykdo jo pokalbių telefonu kontrolę, prieštarauja Konstitucijai, - šiais veiksmais Prezidentas R. Paksas šiurkščiai pažeidė Konstituciją.

Trečia, Prezidento R. Pakso veiksmai, kuriais jis, siekdamas įgyvendinti jam artimų privačių asmenų turtinius interesus, naudodamasis savo statusu davė nurodymus savo patarėjui Visvaldui Račkauskui per teisėsaugos institucijas siekti paveikti UAB “Žemaitijos keliai” vadovus ir akcininkus dėl akcijų perleidimo R. Paksui artimiems asmenims, taip pat Prezidento R. Pakso veiksmai, kuriais jis, 2003 m. siekdamas įgyvendinti jam artimų privačių asmenų turtinius interesus, naudodamasis savo statusu, darė įtaką UAB “Žemaitijos keliai” vadovų ir akcininkų sprendimams dėl akcijų perleidimo R. Paksui artimiems asmenims, prieštarauja Konstitucijai, - šiais veiksmais Prezidentas R. Paksas taip pat šiurkščiai pažeidė Konstituciją.

Ketvirta, Prezidento R. Pakso vieši pasisakymai per susitikimus su gyventojais apie Seimo laikinosios tyrimo komisijos “Dėl galimų grėsmių

Lietuvos nacionaliniam saugumui išvados” darbą neprieštarauja Konstitucijai. Konstitucijos Teismas nurodo, jog **Konstitucinio Teismo išvada yra galutinė ir neskundžiama**. Konstitucinio Teismo išvadoje neminimas vienas iš nagrinėtų veiksmų - būtent tai, kad Prezidentas davė neteisėtus nurodymus patarėjams rinkti informaciją apie asmenų privatų gyvenimą. Gavęs Konstitucinio Teismo išvadą Seimas, nekeisdamas apkaltos procedūros apibrėžiančio statuto, ketina itin sparčiai baigti apkaltą Prezidentui. Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algimantas Salamainas yra sakęs, kad, gavus Konstitucinio Teismo išvadą, pats apkaltos procesas Seime gali užtrukti tik 2-3 dienas. Dalis parlamentarų anksčiau yra pareiškę, kad Konstitucinio Teismo išvada nulems jų apsisprendimą balsuojant dėl Prezidento R. Pakso galimo nušalinimo. Kita vertus, kai kurie buvę R. Pakso šalininkai Seime praėjusią savaitę atvirai pripažino nusprendę balsuoti už R. Pakso nušalinimą po visus pribloškusio Prezidento sprendimo savo visuomeniniu patarėju skirti Jurijų Borisovą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRO PIRMININKO PAREIŠKIMAS WASHINGTONE NATO ŠVENTĖJE

Ši diena yra istorinė Lietuvai ir šešioms kitoms Europos valstybėms, kurios tampa pilnateisėmis NATO narėmis.

Mūsų įstojimas į Alijansą reiškia saugumo ir stabilumo erdvės išplėtimą ir lemiamą žingsnį vieningos ir laisvos Europos sukūrimo link. Jis taip pat padės plėtoti ir stiprinti dar geresnius santykius tarp išplėtosios NATO ir visų jos kaimynų, įskaitant ir Rusiją.

Kaip Vilniaus grupės įkūrėjai ir nauji NATO nariai, mes jaučiame ypatingą atsakomybę už paramą Albanijos, Kroatijos ir Makedonijos pastangoms geriau pasiruošti narystei bei už tai, kad plėtra išliktų NATO darbotvarkės prioritetu. Mes taip pat toliau remsime transformacijos procesus tokiose šalyse, kaip Ukraina, Gruzija, Baltarusija ir kitur.

Lietuvos įsipareigojimai dėl gynybos modernizavimo ir dėl kovos prieš XXI amžiaus grėsmes yra paremti tam tikrais ištekliais. Prieš dvi savaites visos Seimo partijos pasirašė Gynybos politikos susitarimą, numatantį iki 2008 metų skirti ne mažiau 2 procentų BVP gynybos reikmėms.

Po mėnesio mes taip pat tapsime Europos Sąjungos nariais. Mes panaudosime savo narystę abiejose organizacijose tam, kad stiprintume tą Transatlantinę partnerystę, kuri jau daug dešimtmečių yra Europos saugumo kertinis akmuo.

Baigdamas norėčiau padėkoti Prezidentui Džordžui Bušui ir visiems Amerikos žmonėms už jų ryžtingą paramą Lietuvos ir abiejų kitų Baltijos valstybių - Estijos ir Latvijos - nepriklausomybei. Didžiujauosi galėdamas dalyvauti šiame istoriniame įvykyje, kuriame pildosi svajonės.

2004-03-29

Lietuvos oro erdvę kirtusių 2004.03.29 17.05 val. ir Zoknių oro uoste nusileidusių dviejų NATO naikintuvų pilotus pasitiko ir pasveikino Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

ŽENGTA DAR VIENAS ŽINGSNIS

Vilnius, kovo 30 d. (ELTA). Antradienį Seimas žengė dar vieną žingsnį Lietuvos narystės Europos Sąjungoje link. Parlamentarai, balsuojant pirmą kartą, nutarė papildyti Lietuvos Konstituciją Konstituciniu aktu “Dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo Europos Sąjungoje”.

Kadangi dėl Konstitucijos pataisų turi būti balsuojama du kartus, tarp kurių turi būti ne mažesnė kaip trijų mėnesių pertrauka, Seimas nuveikė tik pusę darbo.

Galutinis balsavimas dėl Konstitucijos papildymo, kuriame reglamentuotos principinės konstitucinės Lietuvos dalyvavimo ES nuostatos, bus surengtas po trijų mėnesių.

Antradienį už Konstitucijos papildymą Konstituciniu aktu, susijusiu su Lietuvos dalyvavimu ES, balsavo 117 Seimo narių, prieš buvo 4 parlamentarai.

Kaip pažymi ELTA, iki Lietuvos narystės ES liko tik 31 diena ir 13 valandų.

NEDARYKIME GĖDOS ŠIAULIAMS IR LIETUVAI

Vilnius, kovo 31 d. (ELTA). Nors Lietuvos įstojimo į NATO džiaugsmą nemaloniai apkartino incidentas Šiauliuose, kai buvo užpulti Belgijos karališkųjų karinių oro pajėgų kariškiai, Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas vis dėlto nori tikėti, kad tai buvo atsitiktinis konfliktas, iš kurio neturėtume daryti politinių išvadų ar traktuoti jį kaip antipatinių nuotaikų proveržį. Tačiau, Seimo vadovo manymu, tai rimtas perspėjimas Šiaulių miesto ir policijos vadovams. Todėl A. Paulauskas labai prašo šiauliečius suprasti NATO karių misijos svarbą mūsų valstybei ir branginti Šiaulių bei Lietuvos įvaizdį. “Gerbkime žmones, kurie atvyko mūsų saugoti”, - kviečia Seimo Pirmininkas. A. Paulausko visiškai nestebina, kai mūsų stojimui į NATO nepritarusių ir iki šiol nepritariančių užsienio valstybių tam tikros tarnybos darė, daro ir tikriausiai darys žygius, kad Lietuva įgytų nepatikimos NATO partnerės įvaizdį. “Tačiau kai sąmoningai ar nesąmoningai tokią kenkėjišką veiklą vykdo mūsų Lietuvos piliečiai, o incidentą Šiauliuose laikau būtent tokia veikla, tai daro akivaizdžią gėdą ir mūsų valstybei, ir mūsų tautai”, - pareiškė Seimo Pirmininkas A. Paulauskas. Kaip primena ELTA, šią savaitę sumušti du Belgijos karališkųjų karinių oro pajėgų kariai atvyko aptarnauti keturių NATO naikintuvų “F-16”, kurie nuo pirmadienio dislokuoti Zoknių oro uoste netoli Šiaulių ir patruliuos Baltijos šalių oro erdvę. Manoma, kad incidentas įvyko iš chuliganiškų paskatų, įvykis tiriamas.

SU ŠLUOTOMIS APLINK PREZIDENTO RŪMUS

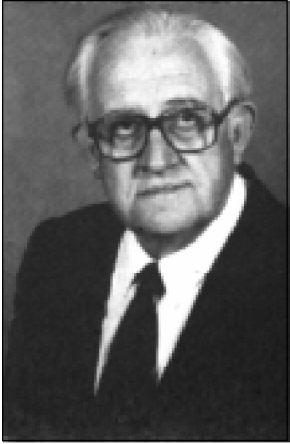
Vilnius, kovo 29 d. (ELTA). Padaryti tvarką Prezidentūroje, išvaryti visus Prezidento patarėjus ir pareikšti nusivylimo valstybės vadovu į sostinę atkako du beržinėmis šluotomis ir plakatu “Tvarka bus” apsiginklavę šiauliečiai. Sostinės Daukanto aikštėje vyriškiai surengė nedidelę akciją ir pareiškė savo poziciją. “Paskutinis žingsnis, ir kaimo bobutei aišku, kad buvo nesąmonė. Ar gali rimtas vyras priimti tokį sprendimą”, - piktinosi J. Mileris, kalbėdamas apie Jurijaus Borisovo skyrimo ir nepaskyrimo Prezidento patarėju istoriją. Jei Prezidentas R. Paksas neatsistatydintų, J. Mileris žada surinkti 141 vyrą ir patraukti prie Seimo su šluotomis, kad parlamentarai jį atstatydintų. “Turime kažką daryti. Mums gėda prieš pasaulį, man žodžių trūksta”, - kalbėjo J. Mileris. Jam pritarė ir bendramintis Pranas Jarašūnas. Bedarbis vyriškis sakė anksčiau rėmęs Prezidentą Rolandą Paksą. “Suprantu, kad situacija dabar jau tragiška”, - sakė P. Jarašūnas. J. Mileris sakė priklausęs “ekonominės” partijos steigėjų grupei, kurios devizas - kompetencija, dora, atsakomybė. Prezidentūros rūmų vestibulyje prie vadovybės apsaugos tarnybos posto vyriškiai paliko kaip nereikalingą per Prezidento rinkimų kampaniją pagamintą kepuraitę su užrašu “R. Paksas”, dvi šluotas ir plakatą “Tvarka bus”.

PREZIDENTAS APŽIŪRĖJO NATO NAIKINTUVUS

Šiauliai, kovo 31 d. (ELTA). Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas apsilankė Zoknių oro uoste, šalies Karinių oro pajėgų pirmojoje aviacijos bazėje, kur dislokuoti 4 NATO naikintuvai “F-16”, saugantys Baltijos šalių ir Slovakijos oro erdvę. NATO ėmėsi naujų valstybių - savo narių oro erdvės apsaugos nuo pat pirmosios priėmimo į Aliansą dienos. Prezidentas R. Paksas susipažino su aviacijos bazės veikla bei perspektyvomis, bendravo su NATO atstovaujančiais Belgijos karališkųjų oro pajėgų kariškiais, jų vadovais. Jis apžiūrėjo Lietuvos orlaivius bei NATO naikintuvus “F-16”, kurie saugo Baltijos šalių oro erdvę. Paskraidęs Lietuvos karinių oro pajėgų lėktuvu, Prezidentas pasidžiaugė, kad tokiu būdu galėjo dar kartą pažymėti mūsų šalies tapimą visateise NATO nare.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Amerikos sveikatos apdrauda turi didelę reikšmę artėjančiuose balsavimuose nes pradeda aiškėti, kad vis daugiau į sveikatos reikalus įsijungs privačios sveikatos bendrovės. Demokratų politikai, kaip rašo *Washington Post Service*, Medicare finansinė būklė vis blogėja. Dabartinė finansinė sistema rodo, kad dabartinė sistema veda socialinės apdraudos išdą į bankrotą. Nauji Medicare įstatymai išsems išdą iki 2019 metų. Išdas būsiąs tuščias. Kaip žinoma, amerikiečiai pensininkai, kurių yra apie 40 milijonų, ilgiau gyvena, jų pensijos nemažėja, bet didėja. Prezidentas Bush jau pasirašė įstatymą, kuris kalba apie “Baby Boom”; įstatymas kalba apie tuos, kurie 67 metų gaus pensijas. Dabartinis prezidentas pradėjo rūpintis naujais įstatymais vos paėmęs vyriausybę. Sveikatos ir žmonių apsaugos departamento sekretorius Tommy Thompson kovo 23 pareiškė Kongrese, jog pažanga visada reikalauja išlaidų. Reikės siekti, kad senieji ar invalidai pensininkai turės gauti gerus Medicare vaistus ne tik dabar, bet ir ateityje. Patikėtiniai ir įgaliotiniai, kurie nustato lėšas ir siekia sveikatos paramos piliečiams, žada nestokoti lėšų. Tarp Medicare įstatymų globėjų yra įtakingas Kongreso

AR UŽTEKS LĖŠŲ

lėšų skirstymo komiteto pirmininkas, respublikonas iš Kalifornijos Bill Thomas. Opozicijai vadovauja senatorius John Kerry. Jis pareiškė, kad jau seniai pranašaujama, kad Medicare nebetarnaus mūsų vaikų generacijai – dings dėl lėšų stokos. Dabar jau matosi, kad vien dabartinio prezidento veiklos ir paramos privačiam apdraudos sektoriui ir dėl paramos turtuoliams Medicare nebebus jau ir mūsų generacijai, sakė senatorius.

Pažvelgus į socialinio draudimo istoriją, žinome, kad socialinio draudimo įstatymą pasirašė prezidentas Franklin Roosevelt 1935 m. rugpjūčio 14 d. Pirmas pensijos paprašė Clevelando autobuso vairuotojas Ernest Ackerman. Minėtas prezidentas Roosevelt 1939 m. pasirašė įstatymo papildymus, kurie praplėtė senatvės pensijas našliams ir giminaičiams. Pirmoji senelės pensiją gavo Ida May Fuller 1940 m. sausio 31 d. Ji įmokėjo reikiamą sumą už kelis darbo metus ir jos pirmas senatvės čekis buvo 22.54 dol. Specialus prezidento Trumano kreipimasis į Kongresą įvedė į socialinio Saugumo įstatymą medicinos paramą. Buvo įvesti nauji socialinio draudimo papildymai, kurie lietė invalidų darbininkų globą, buvo įvestas vaikų biuras. Buvo leista išeiti į pensiją 62 metų amžiaus, leista gauti mėnesinę pensiją našlėms su vaikais.

Prezidentas Kennedy 1961 birželio 30 pasirašė įstatymą, leidžiantį gauti sumažintą pensiją sulaukus 62 m. amžiaus. Prez. Johnson pasirašė Medicare įstatymą suteikti seneliams medicinos paramą. Prezidentas Nixon įvedė COLA papildymą, kuris derindavo pensijų dydį su pragyvenimo

kainų infliacija. Pensijos buvo derinamos su kainų kilimu. Tai prasidėjo 1975 m.

1985 rugpjūčio 14 socialinė apsauga minėjo savo 50 metų sukaktį. 1995 kovo 31 Socialinės Apsaugos administracija tapo nepriklausoma agentūra. Prezidentas Clinton pasirašė įstatymą, kuris išbandė uždarbio ribas: kiek galima uždirbti gaunant pensijas. Nepartinė komisija nagrinėjanti pensijų klausimus 1998 gegužės 18 d. rekomendavo pakelti pensininkų amžių, pradedant jį nuo 70 m. Prezidentas Clinton, kalbėdamas Kongrese apie socialinį draudimą, pasakė: “Pirmiausia gelbėkime socialinį apdraudimą, panaudodami biudžeto perteklių. Pagaliau 2003 kovo 17 Socialinio draudimo patikėtiniai paskelbė rekomendaciją sustabdyti lėšų mažėjimą iki 2018 m. ir išdo ištuštėjimą 2042 m.

Demografijos specialistai Brookings institute kovo 17 d. paskelbė spėliojimus apie JAV gyventojų pasikeitimus. Tyrimai rodo, kad Amerikos gyventojų pietinės Amerikos rasių skaičiai sparčiai didėja. Iš Meksikos atvykstančių, o taip pat iš Azijos šalių imigruojančių skaičiai auga, jų skaičiai iki 2050 m. patrigubės. Amerikoje šimtmečio vidury bus 309 mln. gyventojų.

Lenzo biuras pagal paskutinį gyventojų surašymą spėlioja, kad afro-amerikiečiai šio šimtmečio viduryje sudarys 15 proc. žmonių. Šiuo metu jie sudaro 12 proc. Europoje žmonių skaičius, o taip pat ir Japonijoje mažėja. Demografijoje sunku išvesti teisingas linijas maišytų rasių kategorijoj, kai svarstomos mišrios vedybės tarp rasių. Niekas negali pasakyti, kokia bus JAV po pusės šimto metų.

Washington kovo 29 d. buvo pasirašyti Šiaurės Atlanto septynių valstybių sutarčių ratifikavimo dokumentai. Baltuosiuose rūmuose su JAV prezidentu G. Bush stovi Latvijos min. pirm. Indulis Emsis, Slovėnijos min. pirm. Anton Rop, Lietuvos min. pirm. Algirdas Brazauskas, Slovakijos min. pirm. Mikulis Dzurinda, Rumunijos min. pirm. Adrian Nastase, Bulgarijos min. pirm. Simeon Saxe-Coburg-Gotha ir Estijos min. pirm. Juhan Parts. Dešinėje – NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Sheffer.

TNYT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

ISTORINIS ĮVYKIS – LIETUVA JAU NATO NARĖ

Nuo kovo 29 dienos, septynioms valstybėms tapus naujomis NATO narėmis, Sąjunga vienys 26 šalis. Tai - istorinis pasiekimas ne tik mūsų valstybėms ir NATO, bet ir Europai bei visai Euroatlanto bendrijai, rašoma straipsnyje, kurį paruošė Lietuvos, Latvijos, Estijos, Bulgarijos, Rumunijos, Slovakijos ir Slovėnijos ministrai pirmininkai. Straipsnis paskelbtas kovo 29 dieną Europoje leidžiamame amerikiečių dienraštyje *“International Herald Tribune”*. Narystė NATO, rašoma straipsnyje, yra mūsų ilgalaikio tikslo grįžti į Euroatlanto valstybių šeimą įgyvendinimas. Visada jautėme, kad priklausėme šiai šeimai, nuo kurios buvome atskirti. Šis NATO plėtros etapas - didžiausias istorijoje - apima valstybes nuo Baltijos iki Adrijos ir Juodosios jūrų. Jis - tai dar vienas svarbus žingsnis įgyvendinant mūsų bendrą svajonę sukurti vieningą, demokratinę ir taikią Europą. Kovo 29 d. dar beveik 50 mln. žmonių Europoje pasijus saugesni, žinodami, kad skaudi istorija niekada nebepasikartos. Puikiai suprantame, kad įstojant į NATO privalu prisiimti ir tam tikrus įsipareigojimus. Esame tam pasirengę ir politiniais bei kariniais veiksmais pasiruošę užtikrinti saugumą savo ir kitų šalių kaimynystėje. Visos naujos NATO narės prisidės prie saugumo ir taikos įgyvendinimo. Į Sąjungą atsinešame savo unikalią patirtį, galimybes ir žinias. Mūsų integracijos procesai yra pavyzdiniai plečiant laisvą, demokratišką ir saugią erdvę Vakarų Balkanų, Rytų Europos, Juodosios jūros, Pietų Kaukazo ir Vidurio Azijos link. Į NATO mes taip pat atsinešame savo karines galimybes, jau išbandytas įvairiose NATO misijose nuo Vakarų Balkanų iki Afganistano. Esame pasirengę ateityje jas dar labiau gerinti. Siekdami narystės NATO pradžioje *“Vilniaus procesą”*, skatinusį bendradarbiavimą, o ne konkurenciją. Ši solidarumo dvasia padės mums bendrai veikti ir įstojus į NATO. Tai suteiks Sąjungai naujos energijos ir sustiprins jį. Dabartiniai Sąjungos saugumo planai nėra lengvi. Tai - kova su naujomis terorizmo ir masinio naikinimo ginklo platinimo grėsmėmis; operacijų nuo Kosovo iki Afganistano tęsimas; ryšių su 20 partnerinių valstybių, kurios nori dirbti kartu su NATO, stiprinimas; pagalba šalims, siekiantiems tapti NATO narėmis ar prisijungti prie programos *“Partnerystė taikos labui”*; praktinio bendradarbiavimo su Rusija plėtra; dialogo su Viduržemio jūros regiono valstybėmis stiprinimas; galimybių prie NATO prisijungti šalims Artimuosiuose Rytuose tyrimas. Šiems planams būtina, kad Sąjungos šalys artimiau bendradarbiautų tarpusavyje. Transatlantinis ryšys išlieka svarbus, norint užtikrinti Europos ir Amerikos saugumą. Esame pasirengę išsaugoti šį ryšį, nes Europa ir Šiaurės Amerika, norėdamos pasiekti sėkmę, privalo veikti drauge. Įvairūs pasiekimai, įskaitant plėtrą, rodo, kad sėkmingai veikti Aljansas sugeba, baigiamas dienraščio *“International Herald Tribune”* straipsnis.

Kaip šiandien džiaugtųsi, jei jie būtų gyvi, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmieji vadai – Leonardas Šimutis, Pijus Grigaitis, Antanas Olis ir Mikas Vaidyla, kurie nuo pat pirmosios Lietuvos okupacijos dienos vedė kovą už nepriklausomą ir laisvą Lietuvą.

S. Tūbėnas

KELIAS NUO SIBIRO BAIGIASI VAŠINGTONE

Kelias nuo Sibiro, kelias nuo daugelio tragedijų baigėsi Vašingtone, sako buvęs tremtinys parlamentaras Vytenis Andriukaitis. Taip jis įvertino kovo 29 d. Vašingtone įvykusią Šiaurės Atlanto sutarties ratifikavimo raštų deponavimo ceremoniją, kuri vainikavo dešimtmetį trukusias Lietuvos ir dar šešių Vidurio ir Rytų Europos valstybių pastangas įstoti į NATO.

“Šiandien baigėsi epocha, kai Lietuva buvo vieniui viena. Lietuva tampa lygiateisiu ir labai svarbiu partneriu, kuri gali prisidėti prie demokratinių pasaulio valstybių kuriamos saugumo sistemos”, - sakė V.Andriukaitis spaudos konferencijoje.

Pasak jo, Seimui buvo pateiktas siūlymas kovo 29-ąją paskelbti atmintina diena.

Opozicnės Tėvynės Sąjungos vadas Andrius Kubilius kitoje spaudos konferencijoje taip pat pasveikino visus Lietuvos žmones su “formalia ir juridiška” naryste NATO. “Lietuva jau Vakaruose, belieka sukurti Vakarus Lietuvoje”, - sakė jis.

Kaip BNS informavo Užsienio reikalų ministerija,

raštų deponavimo ceremonija JAV Valstybės departamente preliminariai įvyko kovo 29 d., 19 valandą 30 minučių Lietuvos laiku.

Jos metu premjeras Algirdas Brazauskas JAV valstybės sekretoriui Colin Powell įteikė dokumentus, patvirtinančius Šiaurės Atlanto sutarties ratifikavimą Lietuvoje.

Analogiškus raštus įteikė ir kitų šešių į NATO stojančių Vidurio ir Rytų Europos valstybių premjerai. Lietuva visateise NATO nare tapo iš karto po to, kai buvo pasirašytas raštų deponavimą patvirtinantis dokumentas.

Po šios ceremonijos Lietuvos, Latvijos, Estijos, Slovakijos, Slovėnijos, Rumunijos ir Bulgarijos premjerai Baltuosiuose rūmuose susitiko su JAV prezidentu George W. Bush, kuris oficialiai paskelbė apie naujųjų narių priėmimą į NATO organizaciją.

Norą tapti NATO nare Lietuva pareiškė 1994 metų sausio pradžioje, tuometinio prezidento A.Brazausko laišku NATO generaliniam sekretoriui Manfred Wornier.

Prisijungti prie NATO Lietuva pakviesta Prahoje 2002

metų lapkričio 21 dieną. Netrukus po to NATO šalys pradėjo plėtros dokumentų, o kandidatės - Šiaurės Atlanto steigiamosios sutarties ratifikavimą.

Lietuvos Seimas šią sutartį ratifikavo šių metų kovo 10 dieną. Kitą dieną prezidentas Rolandas Paksas pasirašė ratifikavimo įstatymą, prisijungimo prie Šiaurės Atlanto sutarties raštą ir prašymą JAV Valstybės sekretoriui deponuoti šį raštą.

Prisijungimo rašte Lietuva oficialiai įsipareigoja “sąžiningai vykdyti sutarties sąlygas ir ištikimai jų laikytis”.

Balandžio 2 d. Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis kaip lygiavertis partneris dalyvavo neformaliame NATO užsienio reikalų ministrų susitikime Briuselyje.

Tą pačią dieną prie organizacijos būstinės Briuselyje buvo iškeltos naujųjų NATO narių vėliavos. Narystės NATO proga Lietuvoje numatyta daug šventinių renginių, tarp jų - koncertai, karinis paradas, Lietuvos ir NATO vėliavų iškėlimas.

BNS

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

— Keliais sakiniais —

- **Kongrese** įvyko apklausinėjimai apie teroro puolimus, kurių nepramatė vyriausybė prieš “rugsėjo 11” išpuolius New Yorke ir Vašingtone. Vyriausybės nesugebėjimą iš anksto pasitikti puolimus pripažino CIA vadovas George Tenet. Jis sakė, “kad gerai veikė prezidentų Busho ir Clintono saugumas. Mes nesugebėjom jūsų patenkinti. Aš irgi nesugebėjau jūsų patenkinti, nors mes bandėme, kalbėjo Tenet. Todėl mes siekiam jūsų supratimo ir jūsų atleidimo.”

- **Palestinos** vadas Arafat neslepia, kad Izraelio kariuomenės nužudymas šeiko Ahmed Yassin, kuris Gazoje vadovavo Hamas palestiniečių teroristams, neša pavojų. Arafato mirties reikalauja Izraelio parlamento religinės partijos atstovas. Arafatas dėl Yassin mirties paskelbė Palestinoj trijų dienų gedulą.

- **Izraelio** kariuomenė prie Nablus miesto areštavo 16 metų amžiaus palestinietį su sprogmenų kuprine. Jis bandė susisprogdinti, tačiau tokio jauno teroristo areštas sukėlė net ir Izraelio parlamente triukšmą, kad neverta kovoti su tokiais jaunais teroristais.

- **Izraelio parlamentas**

buvo pasirengęs paminėti 25 metų sukaktį nuo Izraelio-Egipto taikos sutarties, tačiau sukaktį ignoravo, nes Egipto prezidentas Mubarak paskelbė, kad Egipto atstovai sukakties neminės dėl Yassin nužudymo Izraelyje.

- **Ispanijos** karalius Carlos ir karalienė Sofija dalyvavo gedulo pamaldose Madrido katedroje, kur verkė ir ašarojo atsisveikindami su teroro aukomis. Šalia diplomatų ir žuvusių 190, ispanų maldose dalyvavo JAV valstybės sekretorius Colin Powell, Britanijos premjeras Tony Blair, Britanijos princas Charles, Prancūzijos prezidentas J. Chirac. Madrido XIX šimtmečio Almudena katedroje pamaldas vedė kardinolas Antonio Rouco Varela. Gedulo apeigose dalyvavo apie 1,500 žmonių.

- **Amerikoje** pabrango gazolinas, jo atsargos, kaip skelbia energijos departamentas, sumažėjo, nevalytos naftos suvartojama šiemet 4% daugiau. Refinerijos dirbs mažiau.

- **Kovo 14 d.** popiežius Jonas Paulius II tapo trečias ilgiausiai popiežiumi išbuvęs. Jis pralenkė popiežių Leoną VIII. Popiežiui Jonui Pauliui reikėtų dar 2,278 dienų kad pralenktų Pijų IX-tąjį, kad

pralenktų jo 32 metus. Ilgiausiai popiežiumi yra buvęs pirmasis popiežius - šv. Petras - 34 metus.

- **NATO** karinės jėgos buvo panaudotos buvusioje Jugoslavijoje, kur albanai pradėjo išsivadavimo kovą prieš Kosove sukilusius serbus. Tai lyg tautinis valymas, kur deginamos serbų cerkvės, albanų mečetės, pastatai. Kosove gyvenę serbai priversti emigruoti. Šimtai žuvo tūkstantis buvo sužeisti.

- **Sirijos** valdžios milicija turėjo daug darbo, kol sustabdė riaušes ir gatvių kovas. Žuvo 25 žmonės, per futbolo rungtynes tarp dviejų ekipų, kurios kilo žaidžiant arabų ir kurdų komandoms. Tokių varžybų nebuvo jau 20 metų. Rungtynes stebėjo milijonai kriketo mėgėjų, užmiršę kovas dėl Kašmyro.

- **Lenkijos** prezidentas paskambino JAV prezidentui Bushui, pažadėdamas Amerikai visą reikalingą paramą, kol ji bus reikalinga. Lenkija yra ir bus Amerikos rėmėja, pareiškė prezidentas per savo saugumo departamento vadovą Marek Siwiec.

- **Prezidentas** G. Bush aplankė su žmona Washingtone Amerikos sužeistus Irake karius ir apdovanojo aštuonis sužeistuosius medaliais.

PREZIDENTO R. PAKSO LIKIMAS

Vilnius, kovo 31 d. (ELTA). Konstituciniam Teismui paskelbus išvadą dėl kaltinimų Prezidentui Rolandui Paksui, Seimas savą sprendimą - nušalinti arba ne R. Paksą nuo valstybės vadovo pareigų - gali priimti jau kitą savaitę. Manoma, jog galutinis balsavimas Seime gali įvykti ne vėliau nei kitą ketvirtadienį, balandžio 8 dieną. Seime dauguma parlamentarų prognozuoja, jog Konstitucinio Teismo išvados bus nepalankios R. Paksui, šito, beje, tikisi ir pats Prezidentas. Taip pat beveik neabejojama, kad Seimas gana ryškia persvara, t. y. kur kas daugiau nei 85 balsais, nušalins R. Paksą nuo pareigų. Jei taip įvyktų, R. Paksas Prezidento pareigų netektų dar iki Šv. Velykų. Konstitucinio Teismo išvada greičiausiai bus skelbiama jau šio penktadienio “Valstybės žinių” numeryje. Seimas ketina šį ketvirtadienį apsispręsti, kurią dieną bus atnaujintas apkaltos procesas Seime. Manoma, jog apkaltos posėdžiai Seime bus atnaujinti jau ateinantį pirmadienį po pietų. Pagal Seimo anksčiau patvirtintą apkaltos proceso tvarkaraštį, apkaltos posėdžiai pirmadieniais vyksta nuo 15 iki 21 valandos, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 iki 21 valandos, penktadieniais - nuo 10 iki 14 valandos. Seimo valdyba trečiadienį nusprendė atšaukti anksčiau patvirtintas Seimo narių komandiruotes bei susilaikyti nuo kitų komandiruočių tvirtinimo tą savaitę, kol vyks apkalta Seime. Seimo etikos ir procedūrų komisijos pirmininko Algimanto Salamakino nuomone, apkaltos procesas Seime, gavus Konstitucinio Teismo išvadą, neturėtų užtrukti ilgiau nei 2-3 dienas. Taigi, A. Salamakino nuomone, galutinis balsavimas gali įvykti kitą ketvirtadienį - balandžio 8 dieną. Tokias pačias prognozes Eltai patvirtino ir kai kurie Seimo valdybos nariai. Seimo Etikos ir procedūrų komisijos nuomone, Seime per apkaltą neturėtų būti iš naujo apklausiami liudytojai, Seimas tik išklaustų paties R. Pakso paaiškinimų. Jei R. Paksas atsisakytų teikti savo paaiškinimus, tokiu atveju procesas dar labiau sutrumpėtų, nes būtų išvengta atskiros apkaltos proceso tardymo dalies. Tokiu atveju būtų rengiami tik abiejų pusių ginčai ir baigiamasis Prezidento žodis (jei R. Paksas jį tartų) ir galiausia - balsavimas. Įvykus galutiniam balsavimui, tuo atveju, jei Sei-

mas nuspręstų Prezidentą atstatydinti, tą pačią dieną Seimas dar turėtų priimti kelis sprendimus. Konstitucija bei apkaltos procesą apibrėžiantis Seimo statutas numato, kad Prezidento įgaliojimai nutrūksta iš karto po to, jei ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių, t. y. ne mažiau nei 85 parlamentarai, pritaria nušalinimui. Seimas čia pat turėtų priimti nutarimą, pavedantį Seimo Pirmininkui laikinai užimti Prezidento pareigas, kol bus išrinktas naujas šalies vadovas. Taip pat Seimas turėtų priimti dar vieną nutarimą, pavedantį vienam iš Seimo Pirmininko pavaduotojų laikinai eiti Seimo vadovo pareigas. Seimas taip pat ne vėliau kaip per 10 dienų po Prezidento nušalinimo turėtų paskelbti priešlaikinių Prezidento rinkimų datą. Prezidento rinkimai greičiausiai būtų rengiami kartu su Europarlamento rinkimais birželio 13 d. Tikėtina, jog Seimas iki Prezidento rinkimų paskelbimo dar turės pataisyti Prezidento rinkimų įstatymą, nes kai kurie minėtame įstatyme numatyti terminai, pavyzdžiui, kandidatų parašų rinkimui numatytas 100 dienų laikas, neatitinka Konstitucijoje numatytų terminų. Konstitucija numato, jog, pašalinus Prezidentą iš pareigų, naujo šalies vadovo rinkimai turi būti surengti ne vėliau kaip per du mėnesius.

NEKALTINA ŠANTAŽU

Vilnius, kovo 31 d. (ELTA). Prezidentas Rolandas Paksas nekaltina šantažu Rusijos piliečio Jurijaus Borisovo, tvirtai nebekalba apie dalyvavimą būsimuose rinkimuose ir fatališkai atsiduoda “į Dievo bei žmonių rankas”. Trečiadienį duodamas interviu “Žinių radijui”, R. Paksas pareiškė nevartojąs žodžio “šantažas” apibūdindamas J. Borisovo veiksmus, siekiant visuomeninio patarėjo posto. “Aš nesu pasakęs nė vieno žodžio apie šantažą, nepasakiau, nesakau ir nesiruošiu sakyti. Tai nebūtų tiesa. Tai yra vienas ir aiškus dalykas”, - sakė trečiadienį R. Paksas, atsakydamas į klausimą, jau savaitę jaudinantį visuomenę, kuo J. Borisovas šantažavo valstybės vadovą. Prezidento aplinkos žmonės yra teigę, kad “artimiausiu metu” R. Paksas pateiks paaiškinimus apie J. Borisovo šantažą. Tęsdamas atsakymą, R. Paksas kalbėjo veikiau apie savo neįgyvendinto sprendimo paskirti J. Borisovą emocinius

Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas ir Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas George Bush Baltuosiuose rūmuose, kai Lietuva buvo priimta į NATO. **NATO**

Į LIETUVĄ ATSKRIDO “MŪSŲ NAIKINTUVAI”

Vilnius, balandžio 2 d. (ELTA). Tapusi NATO nare, Lietuva niekam negrasina, niekam nekelia grėsmės, išskyrus viena - tiems, kurie grasina Lietuvai. Tai sakydamas kalbą Seime iškilmingame posėdyje pabrėžė Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas.

Penktadienį Seimo iškilmingu posėdžiu buvo pažymėtas Lietuvos įstojimas į NATO. Seimo, Vyriausybės vadovai, užsienio šalių ambasadoriai, istorikai posėdyje kalbėjo apie Lietuvos kelią, nueitą per 14 metų. Krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus žodžiais, tai “kelias, nueitas nuo sausio barikadų iki saugios narystės

Aljanse”. Posėdyje taip pat dalyvavo Prezidentas Rolandas Paksas. Seimo Pirmininko A. Paulausko teigimu, prieš kelias dienas į Lietuvą atskridę NATO naikintuvai “galutinai perrėžė ir tas raudonas linijas, kurios, nors ir gerokai pablukusios, vis dar sužėrudavo šaltojo karo ir sovietinės propagandos sujauktuose žmonių protuose, vis dar prasiverždavo kai kurių Sovietų Sąjungos teisių perėmėjos Rusijos politikų kalbose”.

Pasak A. Paulausko, į Lietuvą atskrido ne svetimi, ne okupanto naikintuvai, o “mūsų naikintuvai”.

“Tegul tai bus atsakymas ir į šiandien nuolat keliamą klau-

simą, ar Lietuvoje bus kuriamos NATO karinės bazės. Ne, nebus, nes, tapus NATO nare, Lietuvos bazės yra ir NATO bazės, o NATO bazės yra ir Lietuvos bazės”, - kalbėjo A. Paulauskas. “Mūsų valstybė, šiandien išgyvenanti nelengvą demokratijos egzaminą, sugebės išsitiesti, atsikratys praeities grimasų, įrodydama, kad Lietuva gali būti ne tik lygiateisė bet ir lygiavertė transatlantinės bendruomenės narė”, - sakė A. Paulauskas.

Lietuviškai kalbą sakęs JAV ambasadorius Stephen Mull taip pat pabrėžė, jog Lietuva per itin trumpą laiką tapo demokratine valstybe.

informacija, kurią aš išgirdau pokalbyje su juo, kad yra partijų, yra konkrečiai įvardinta socialliberalų partija, kuri neva norėtų išspręsti jo problemas - tiek teisinės, tiek kitokias”, - sakė R. Paksas, formuluodamas retorinį klausimą “Kas galėtų paneigti, arba kodėl aš negalėčiau galvoti, kad esant tokiems pasiūlymams žmogus gali tapti įrankiu kažkieno rankose”, - kalbėjo R. Paksas. Anot jo, tomis trimis aplinkybėmis ir gimė sprendimas skirti J. Borisovą visuomeniniu patarėju. “Aš pripažįstu, kad tai buvo klaida. Aš ištaisiau tą klaidą, atsiribojau. Teisine prasme turint galvoje, kad Prezidentūroje dirba apie 140 visuomeninių patarėjų, tai nebūtų absoliučiai nieko. Politine prasme aš padariau klaidą, įskaudinau Lietuvos žmones, atsiprašiau jų. Ir, aš manau, kad dabar viskas Lietuvos žmonių ir Dievo rankose”, - sakė R. Paksas. Kalbėdamas apie visiškai priartėjusį apkaltos procesą, anksčiau pareiškęs, jog Seime duos parodymus, trečiadienį Prezidentas

jau darė išlygas. Anot R. Pakso, jo dalyvavimas apkaltoje priklausys nuo to, ar procedūra vyks pagal Statutą. “Įstatymo reikia laikytis, ir tai priklausys nuo to, kokią procedūrą Seimas pasirinks”, - sakė R. Paksas. Prezidentas neabejojo, kad procesai Seime įvyks labai greitai, neslėpė, kad laukia sau nepalankios baigties per apkaltą. Apie savo politinę ateitį trečiadienį jis jau nekalbėjo taip ryžtingai. Iki praėjusios savaitės R. Paksas yra ne kartą pakartojęs savo nuostatą po atstatydinimo vėl dalyvauti Prezidento rinkimuose. “Bet kokią sprendimą priimsiu labai ramiai, santūriai. Norėčiau, kad ir Lietuvos žmonės priimtų tą sprendimą ramiai, santūriai. Aš manau, kad viskas yra Lietuvos žmonių ir Dievo rankose”, - susitaikymą su likimu pabrėžė R. Paksas. O apie savo sprendimą dėl dalyvavimo Prezidento rinkimuose R. Paksas žadėjo pranešti pasibaigus apkaltai, pridurdamas, kad už klaidas reikia susimokėti, “net jei ta klaida teisine prasme yra nieko nereiškianti”.

LIETUVAI ŽENGIANT Į VAKARUS

Prof. dr. Viva O. BARTKUTĖ,
Notre Dame University

III.

(Paskaita Kovo 11-osios minėjime, kuri rengė ALT Sąjunga Lemonte, IL)

Europos Sąjunga bus toliau praplėsta gegužės mėnesį, kai įsijungs dar dešimt valstybių: Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Čekija, Slovakija, Vengrija, Slovėnija, Malta ir Kipras. Europos Sąjunga turės devyniolika oficialių kalbų. Pagalvokite! Kiek Briuselyje bus darbo vertėjams?

KO LIETUVIAI GALI TIKĖTIS IŠ EUROPOS SAJUNGOS

Tą klausimą reikia atsakyti kas bus iš kart ir kas užtruks ilgiau.

Iš karto visi muitai tarp Sąjungos valstybių bus panaikinti. Lietuvai bus lengviau eksportuoti prekes į vakarus. Ir žinoma, bus antplūdis prekių iš vakarų.

Ne tik prekės ir kapitalas galės laisvai keliauti, bet ir žmonės galės laisvai keliauti ir dirbti kituose kraštuose. Reikia manyti, kad Lietuva gali nustoti daug išsimokslinusių jaunų žmonių ir darbo jėgų.

Jeigu Lietuva seks Portugalijos, Ispanijos ir Airijos pavyzdį, tai gali tikėtis daug daugiau investavimo iš užsienio. Lietuva turi gerą, patyrusią darbo jėgą, kuri tik ketvirtį kainuoja palyginus su Prancūzijos ar Vokietijos darbo jėgos kainomis. Kai Portugalija buvo priimta į Europos Sąjungą, Fordas įsteigė dideles mašinų gaminių įmones Portugalijoje. Fordas eksportuoja mašinas iš savo Portugalijos fabriko į visą Europos sąjungos rinką. General Motors taip pat padarė Ispanijoje. IBM ir Dell Computers įsteigė savo Europos operacijų bazę Airijoje.

Ankstyvas pavyzdys tokio tarptautinio investavimo yra Airbus operacija Šiaulių aerodrome. Airbus dabar atlieka mechaninius ir dažymo darbus savo lėktuvams Zokniuose. Lietuva gali daugiau tokių pavyzdžių tikėtis.

Lietuva toliau gali tikėtis paramos iš Europos Sąjungos

biudžeto. Europos Sąjunga skiria didelius pinigus į "Statybos ir Sanglaudos fondus" (Structural and Cohesion Funds). Tie pinigai yra skiriami tiems kraštams, kurių žmonių pajamos yra žemesnės negu visų Europos žmonių pajamų vidurkis. Lietuvių pajamos dabar sudaro tik ketvirtį Europos vidurkio. Fondas remia projektus tuose rajonuose, kuriems daugiausia reikia pagalbos. Tie projektai gali būti dėl energijos, transportacijos, amatų ir smulkios prekybos išvystymo, gamtos apsaugai ir t.t. Europos Sąjungos atstovai kas metai tikrina tuos projektus. Bet koks išeikvojimas ar kyšininkavimas yra baudžiamas ateities fondo mažinimu.

Litas galios tik iki 2007 metų. Po to bus įvestas Euro.

Lietuva turės irgi sunkumų. Didžiausias sunkumas bus ūkininkams, nes iš vakarų bus žemės ūkio produktų veržimasis į Lietuvos rinką. Pagal sutartį, Europos Sąjungos biudžetas šelps vakarų kraštų ūkininkus septynis metus, kad jie sėkmingai galėtų konkuruoti su Rytinės Europos mažiau apmokama žemės ūkio darbo jėga. Šita sistema netrukdo paremti savo žemės ūkį.

KĄ LIETUVA TURI DARYTI?

Pirmas ir svarbiausias dalykas yra, kad Lietuva turi išsiųsti

Dr. Jonas Valaitis apdovanoja paskaitininę dr. Vivą O. Bartkutę gelėmis po jos paskaitos PL Centre Lemonte. E. Šulaičio nuotr.

į Briuselį geriausius žmones. ES - tai yra aukščiausias pilotažas su didelėmis asmenybėmis ir su dideliais pinigais. Pvz., į dabartinį Europos Sąjungos kabinetą, Italija nusiuntė savo buvusį ministrų pirmi-ninką Roman Prodi, Austrija savo užsienio reikalų ministrį Franz Fischler, o Anglija savo buvusį paskutinį Hong Kong gubernatorių Chris Patten. Lietuviai turi būti gerai pasiruošę sunkioms deryboms. Jie turi mokėti daryti (coalitions) užkulisinius susitarimus. Pvz., kad pravestų greitkelį per centrinę Europą, tie keturi kraštai, kurie visai neturi priėjimo prie jūros - Vengrija, Čekija, Austrija ir Slovakija nutarė remti žuvininkystės politiką, kad gautų kitų narių pritarimą gavimui Europos Sąjungos pinigų praveisti tą greitkelį.

Vilniuje vyriausybės žmonės turi suprasti Europos Sąjungos

veiklos būdus ir gerai mokėti paruošti ekonominius projektus Statybos Fondo paramai gauti.

LR Vyriausybė ir Seimas turi sudaryti sąlygas lengvai ir sklandžiai daryti biznį Lietuvoje. Užsienio kompanijoms reikia mažinti investavimo procedūrą. Jeigu bus per daug biurokratijos, tai tos tarptautinės kompanijos gali nukreipti savo investicijas į Čekiją, arba Estiją, arba Lenkiją, ar kitur, o ne į Lietuvą.

Žiūrint į ateitį, reikėtų pasinaudoti vėl Portugalijos, Ispanijos ir Airijos patirtimi. Per vieną generaciją tos trys tautos praturtėjo iki Europos žmonių pajamų vidurkio. Lietuvos pajamos yra mažesnės, bet galim tikėtis, kad per vieną generaciją Lietuva ne tik pasieks Europos ekonominį vidurkį, bet ji net ir pralengs.

(Pabaiga)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
XXXXVII

Partijos Vilniaus m. Spalio rajono komiteto pirmasis sekretorius V.Švedas: "[...] **Šiandieną atėjo lemiamas momentas. Bet juk LKP ir taip gali savarankiškai spręsti vietinius klausimus, būdama SSKP sudėtyje.** Tad svarbu šiandieną - nesuskaldyti SSKP į nacionalines partijas. Jeigu mūsų suvažiavimas priimtų naują LKP statusą, atsiskirtų, iš esmės prasidėtų SSKP skilimas. Ir tai faktas. [...] Tad mes turime pasisakyti tik už LKP ir Lietuvos savarankiškumą SSKP ir SSRS sudėtyje. Pritariu rašytojui V.Petkevičiui, kad būtina tuo klausimu surengti visos LKP referendumą. Iš kitos pusės, ir suvažiavimo sprendimai dėl naujo LKP statuso negaliotų, nes darbininkai ir kolūkiečiai mūsų partijoje sudaro daugiau kaip 50%, o XX suvažiavime jų dalyvauja vos 4%. Optimalus mums variantas priimti pasiūlymus SSKP XXVIII suvažiavimui [...]"

Beveik tokius pat teiginius savo kalboje išdėstė ir delegatas V.Kardamavičius. LTSR

Aukščiausiosios Tarybos patarėjas J.Kuolelis: "Mūsų leidimu organizuota **diskusija dėl LKP statuso, kaip matome, davė visai ne tuos rezultatus, kurių tikėjomės.** Todėl neatsitiktinai ir įsikišo SSKP CK Politinis biuras ir pats draugas M.Gorbačiovas. [...] Klysta, kurie mano, kad Respublikoje nėra pakankamai jėgų, kurios užtikrintų LKP ir Lietuvai išlikti vieningoje SSKP. Mūsų, darbininkiškoji partija nėra beginklė prieš nacionalkarjeristus, kaip juos naujai pavadino ukrainiečių rašytojas, SSRS liaudies deputatas B.Oleinčikas. [...] Naivu tikėti, kad komunistus galima kaip žąsiukus išvilioti iš vieno gardo, iš vienos partijos ir suvaryti į naują partiją, turinčią visai skirtingus tikslus ir ambicijas, ką patvirtina suvažiavimui pateikta Programa. [...] Gaila, kad mūsų, Lietuvos partinė organizacija pasirodė silpniausia grandimi visoje SSKP grandinėje."

Panašias mintis išsakė ir laikraščio "Lygūs ir drauge" redaktorė S.Juonienė, LKP

CK sekretorius V.Baltrūnas. "Moksliskai" stengėsi kalbėti Vilniaus aukštosios partinės mokyklos "mokslinio komunizmo" profesorius J.Kučerovas: "[...] Pateikiami **svarstymui dokumentai labiau primena ultimatumą SSKP, SSRS. [...] Daug dokumentuose dėl tariamo Lietuvos valstybingumo atkūrimo.**

Televizijos bokšto šturmas 1991 01 13

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS 130 METŲ
GIMIMO IR 60 METŲ MIRTIES
SUKAKČIŲ PROGA
Vytautas Čekanauskas
LR garbės gen. konsulas

Iš kairės: Gen. garbės kons.V. Čekanauskas, dienos prelegentas Karolis Milkovaitis, Vyčio Kryžiaus ordino kavalerius inž. Antanas Mažeika, ALT s-gos Los Angeles sk. pirm. Rūta Sakienė, šv. Kazimiero bažnyčios kun.Stanislovas Anužis, Janina Čekanauskienė.

Vieną šaltą 1944 metų sausio mėnesio dienos rytą Kauno arkikatedroje - bazilikoje man teko pareiga patarnauti ypatingos reikšmės gedulingose pamaldose. Kauną buvo pasiekusi žinia apie prezidento Antano Smetonos mirtį Amerikoje. Nerūpėjo man tuo metu politinis gyvenimas, bet supratau, kad ši diena yra kažkuo daugiau skirtinga nuo kitų, nes tarp susirinkusių matėsi ir keli man pažįstami žinomesnių žmonių veidai, kaip gen. Stasys Raštikis bei gen. Vincas Grigaliūnas-Glovackis, kurie dažnai lankydavosi šioje šventovėje.

Neprisimenu kokiais žodžiais buvo prisimintas prezidentas Smetona - nuo to laiko jau praėjo 60 metų, tačiau jo asmenybės ir veiklos objektyvus

vertinimas nelengvas dar ir šiandien. Įvairūs jo vertintojai pripažįsta, kad jis buvo tvirtų principų žmogus, niekad nedarė kompromisų ir visuomet dėl jų kovojo šventai ištikinęs, kad tai jo būtina pareiga. Tuo savo nepaprastu pastovumu, patvarumu, tvirtu principingumu A. Smetona daugiau susilaukė priešų, negu draugų. Jis buvo kovos žmogus, ir jo stipriausias ginklas - plunksna. Šiuo atveju jis buvo sunkiai įveikiamas, ir dėl to jo priešai kovojo ne su jo idėjomis, bet dažnai stengėsi suniekinėti jo asmenį.

Vytautas Kavolis (“Santarvė” Nr. 2, 1958), rašydamas apie lietuvių tautinio susipratimo tarpsnius, teigia, kad jų nepriklausomos Lietuvos metais jau buvo penki,

kurio pagrindiniai elementai buvo: Basanaviškasis, Kudirkiškasis, Čiurlioniškasis, Smetoniškasis ir Šalkauskiškasis.

Taip vadinamas Smetoniškasis tarpsnis pasižymėjo savo įsipareigojimais savo valstybei. Pozityvus A. Smetonos įnašas jo vadovavimo nepriklausomai Lietuvai metu ir buvo tautinio sąmoningumo formavimasis - valstybingumas ir pasitikėjimas savimi kaip tauta -pajėgiančia save valdyti.

Aleksandras Merkelis knygoje “Antanas Smetona - jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla” rašė, kad Antano

Velykos, 2004
BROLIAI, SESERYS, KRISTUJE,

Šie 2004 metai yra paskelbti “Lietuviškos knygos ir kalbos” metais. Kad liktu gyvas lietuviškas žodis, nepaisant didelės rizikos, mūsų knygnešiai prieš šimtą metų drąsiai ėjo per kaimus ir miestus platindami lietuviškas knygas ir spaudą. Tų nežinomų šviesuolių drąsumas ir pasiryžimas padėjo atnaujinti lietuvių tautinę sąmonę ir atgimimą, kuris su laiku privedė prie lietuviybės ir Lietuvos valstybingumo prisikėlimo.

“Nebijokite! Eikite ir pasakykite mano broliams, kad keliautų į Galilėją; ten jie mane pamatys” (Mato 28:10) aiškino prisikėlęs Kristus moterims, kurios atėjo aplankyti Jo kapo. Jėzus pirmiausiai jas nuramino ir tada padaršino “Eikite ir skelbkite tą gerąją naujieną, kad Jis tikrai prisikėlė!”

Tegul Velykų švenčių dvasia ir palaima padeda mums iškilti virš baimių ir abejonių ir nešti krikščionišką džiaugsmą bei viltį. “Neškime” tą dvasią į savo šeimas, parapijas bei bendruomenes, suteikdami pagalbos naujai atvykusiems lietuviams saugiai ir patogiai įsikurti, padėdami vyresniesiems ir mūsų jaunimui rasti vietą mūsų parapijų bendruomenėse.

Palaimintų šventų Velykų!

Su pagarba Kristuje,
Prel. Edmundas J. Putrimas
Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas
užsienio lietuviams katalikams

Smetonos veiklos pagrindinis principas buvo laisvė kilniausia to žodžio prasme. Jis tau-toje matė dvi sroves: laisvųjų ir vergų. Laisvu žmogumi A. Smetona laikė tą, kuris buvo tyros sielos ir geros valios. Tai privalumai rodantys žmonių ir tautų vertę. Gi pati laisvė jo supratimu buvo nuolatinė kova su blogiu lydinti žmogų į tobulesnę ateitį.

Prezidentas A. Smetona buvo didi asmenybė, kurio vaidmuo Lietuvos istorijoje liks labai reikšmingas. Būdamas giliai ištikimas lietuvių tautos praeičiai, jis tikėjo ir į jos šviesią ateitį. Tad ir jo valdymo metu jis buvo dau-

giau valstybininkas nei politi-kas.

Jo netikėta mirtis, apgaubta paslaptingu šydu, sudavė skaudų smūgį Lietuvos laisvės atstatymo pastangose, nes buvo prarastas žmogus savo politiniu patyrimu daug dar galėjęs prisidėti šiame darbe.

Sveikinu Los Angeles Tautinės sąjungos skyriaus vadovybę, suruošus šį renginį ir tuo pagerbus prisiminimą asmens, kurio vardas ir darbai taip glaudžiai yra susiję ne tik su Lietuvos valstybės atstatymu, bet ir ypač po to sekusiu nepriklausomo gyvenimo laikotarpiu.

1926 M. GRUODŽIO 17 DIENOS PERVERSMAS

III.

Prezidentas buvo išpėtas - (Buvęs I-is prezidentas A. Smetona, generolas J. Bulota ir kiti senieji lietuvių veikėjai lankėsi pas prezidentą dr. K. Grinių, išpėdami jį apie pavojus Lietuvai ir prašydami keisti politiką.). Gruodžio 2 d. vyr. ltn. Pyragius dar kartą man priminė. Tada aš jam pasakiau: “Jonai, savo gyvenime aš dar nesu atsisakęs padirbėti Tėvynės gerovei. Sutinku ir dabar”, - nes jau iš įvairių draugų karininkų lietuvių buvau susipažinęs su padėtimi.

Nuo gruodžio 12 d. ligi perversmo organizacinis darbas tvarkingai ėjo pirmyn. Karininkai pasiskirstė pareigomis, apžiūrėjo veikimo vietas. Gruodžio 16 d. popiet buvo pranešta,

kad valdžios nuvertimas įvyks 17 dienos 2 val. ryto.

Žiūriu - renkasi karininkai iš visur, tartum iš žemės len-da, nes vos tik minutę prieš tai jokio gyvumo nebuvo matyti, išskiriant ramų ir budrų sargybinių, kuris vienintelis sergėjo mums paskirtus pašto rūmus, kad nieko blogo neišstiktų... Kadangi mūsų tikslas buvo tuojau nutraukti ryšius, tad ir uždraudėm bet kokią pasikalbėjimą telefonu. 3:07 val. išvydom pirmą eskadroną gusarų, kurie prajojo pro paštą senamiesčio link. Po kelių minučių prajojo dar būrys gusarų. Po to dundėdamas Seimo gatvėn nuvyko ir šarvuotis ARAS. 3:15 val. ateina studentai. Paliekam juos pašte ir vyk-

stame į Seimą, apie kurio posėdį sužinojome pašte.

Slaptos Karininkų Sąjungos vadovybę sudarė šie svarbiausi perversmo organizatoriai ir vykdytojai: generalinio štabo pulkininkas Vladas Skorpuskis (Vyčio Kryžiaus kavaličius), inžinierius majoras Ignas Slapšys, aviacijos kapitonas Antanas Mačiuka, gusarų kapitonas Juozas (?) Matulevičius ir teismo kapitonas Antanas Steponaitis. Šios Sąjungos pirmininkas plk. Skorpuskis paruošė perversmo planą. Sąjungos vadovybė pakvietė majorą P. Plechavičių atstovauti laikinai karinei valdžiai ir veikti jos vardu.

Tuo tikslu jis buvo išvaduo-tas iš daboklės ir atvežtas į II

karo apygardos (divizijos) štabą Panemunėje. 1926 m. rudenį ulonų pulko karininkų ramovėje Alytuje, kariuomenės vado generolo S. Žukausko ir kitų karininkų aki-vaizdoje, majoras P. Plechavičius kirto į žandą rusų kilmės artilerijos karininkui už tai, kad jis tarp kitko pareiškė: “Jei man kas įsakytų iškabinti Stalino paveikslą, tai aš tai padaryčiau”. Už tai mjr. P. Plechavičius buvo nubaustas dviem savaitėm daboklės Kau-no įguloje.

Slaptos Karininkų Sąjungos vadovybės pakviestas vadovauti perversmui, majoras P. Plechavičius pradėjo eiti Vyriausiojo Štabo viršininko pareigas ir savo padėjėju, Vyr. Štabo Administracijos Vald-ybos viršininku, paskyrė plk. V. Skorpuskį.

Gruodžio 17 d. apie 3:30 val. ryto 10 aviacijos karininkų iš pašto nuvyko į Seimo salę ir išsirikiavo prie prezidiumo. Jų

vadovas kapitonas A. Mačiuka pareiškė Seimo prezidiumui:

- Karo diktatoriaus vardu reikalauju Seimo posėdį už-daryti.

Seimo pirmininkas d-ras J. Staugaitis nustebęs paklausė:

- O kas yra tas karo dikta-torius?

- Generalinio štabo majo-ras Povilas Plechavičius.

Keletas Seimo atstovų pa-žvelgė pro langus ir sušuko:

- Gatvėje yra daug kariuo-menės... pėstininkai, raiteliai, šarvuočiai... Einam namo! Ko čia dar laukti?

D-ras Staugaitis tuojau Sei-mo posėdį uždarė.

Sukilimo rengėjai buvo patyrė, jog komunistai buvo pasiruošę daryti perversmą 1926 m. gruodžio 17 d., prezi-dento K. Griniaus 60 m. am-žiaus sukakties proga.

(Bus daugiau)
Ištrauka iš Petro Jurgėlos knygos “Gen. Povilas Plecha-vičius”

CLEVELAND, OH

LIETUVOS ĮSTOJIMO Į NATO PAGERBIMAS

Š.m. kovo 29 dienos vakare į Dievo Motinos parapijos salę suplaukė didoka minia, kurioje buvo įvairių tautybių atstovai ir politikos veikėjai. Prieš prasidedant programai, susirinkusius gražia muzika linksmino šalia scenos susėdusi smuikininkė ir akordeonistas. Publikai susėdus į vietas, Gražina Kudukienė, renginio komisijos vicepirmininkė, trumpu žodžiu pasveikino susirinkusius. Visa tolimesnė programa buvo pravesta anglų kalba, nes didoką dalį publikos sudarė ne lietuviai. Publikai sustojus, buvo įneštos septynių naujų NATO narių valstybių tautinės vėliavos ir išrikiuotos scenoje. Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas perskaitė invokaciją. Po to slovėnų broliškumo sąjungos atstovė Cecilia Dolgan sugiedojo JAV himną ir po jos populiariusis politikas Michael Polensek perskaitė lojalumo priesaiką. Svarbu pabrėžti, kad, šalia patriotiškų jausmų savo gimtiesiems kraštams, buvo labai pagerbta Amerika.

Trumpu, bet labai reikšmingu žodžiu pakalbėjo Ohio gubernatoriaus atstovas ir ilgametis lietuvių bičiulis August Pust. Po

to scenoje buvo rodomas filmas, kuriame matėme JAV prezidentą Bush, kalbantį apie NATO plėtrą ir naujus jo narius. Pagaliau scenon įžengė pagrindinis vakaro kalbėtojas, visiems gerai pažįstamas ir populiarius senatorius George Voinovich. Jo kalbą publika nuolatos pertraukdavo triukšmingais plojimais. Anot jo, Lietuvos įstojimas į NATO praplėtė ir sustiprino tarptautinę draugystę ir tuo pačiu pakėlė Lietuvos prestižą. Jam baigus kalbėti, dr. Viktoras Stankus, vienas iš minėjimo organizatorių, tarė trumpą, bet turiningą padėkos žodį. Po jo Šv. Marijos Romanijos ortodoksų katedros pastorius Remus Grama sukalbėjo palaimos maldą. Programai pasibaigus, visa publika susirinko parapijos svetainėje, kurioje buvo paruoštos puikios vaišės. Visur vyravo draugiškumo nuotakos. Žodžiu, Lietuvos įstojimas į prestižingą NATO buvo labai pagerbtas. Milijoninio tiražo "The Cleveland Plain Dealer" dienraštyje buvo gražiai aprašyta.

Padėka tenka minėjimo organizatoriams ir programos dalyviams.

Aurelija M. Balašaitienė

Dalis rengėjų bei dalyvių, įvykusio paminėjimo kovo 29 d. Cleveland, NATO priėmus naujas septynias valstybes, tarp jų ir Lietuvą. Iš kairės: Cleveland LB skyr. pirm. Algis Gudėnas, Tėvynės Garsai programos vedėja-pranešėja Aldona Stempužienė, senatoriaus žmona Janet Voinovich, senatorius George Voinovich, šio paminėjimo Master of Ceremonies Dick Russ, kuris taip pat yra WKYC TV-3 "Anchor", kun. Gediminas Kijauskas SJ, Cleveland LB skyr. vicepirm. dr. Viktoras Stankus, American Nationalities Movement pirm. Irene M. Morrow. N. Vucianas nuotr.

KAZIUKO MUGĖ CLEVELAND

Gal ta žiema šiemet kiek užtruko mūsų padangėje, bet Cleveland skautija jos nepabūgo ir kovo 14 d. sekmadienį surengė puikią Kaziuko mugę Dievo Motinos parapijos salėje. Diena buvo pradėta Mišiomis Dievo Motinos šventovėje. Jas aukojo klebonas v.s. kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Prisiminę maldose Skautijos globėją Šv. Kazimierą, tuntų vienetai ir svečiai skubėjo didžiojo salėn, kur jų laukė dirbiniais apkrauti stalai. Čia pamatėm, kad broliai ir sesės nemigo žiemą, bet stropiai pasiruošė mus visus nustebinti.

Sesėms ir broliams šauniai atžygiavus salėn, praveisti vietnetų patikrinimo raportai, o bendrą raportą priėmė v.s. kun. G. Kijauskas, SJ sveikindamas tun-

tus skautiškuoju - BUDĖK! Jam atsiliepta griausmingu - VIS BUDŽIU! Šiemet Kaziuko mugės kaspina perkirpo skautininkių draugininkės dr. Giedrė Matienė, kuri pati išaugo Cleveland skautijos gretose.

Mugės stalus puošė rieštainių virtinės, širdelės, grybeliai, sūriai, medžio dirbiniai, pražydušios verbos ir forsitijos, įvairūs audiniai, piešiniai ir kt. gėrybės. Buvo ir burtininkių kampelis. Sk. vyčiai platino sieksniais savo loterijos bilietus.

Parapijos svetainėje visų laukė puikūs pietūs su kugeliu, mėsa, daržovėmis, salotais ir stalas su tortais. Skaniai pavalgę, grįžome didžiojo salėn. Ten scenoje Neringos t.

valstybiškumą. Minėjimo pabaigai visi buvo pakviesti sugiedoti Lietuvos himną.

Svečių pabendravimui su-ruoštos vaišės.

Petras Maželis

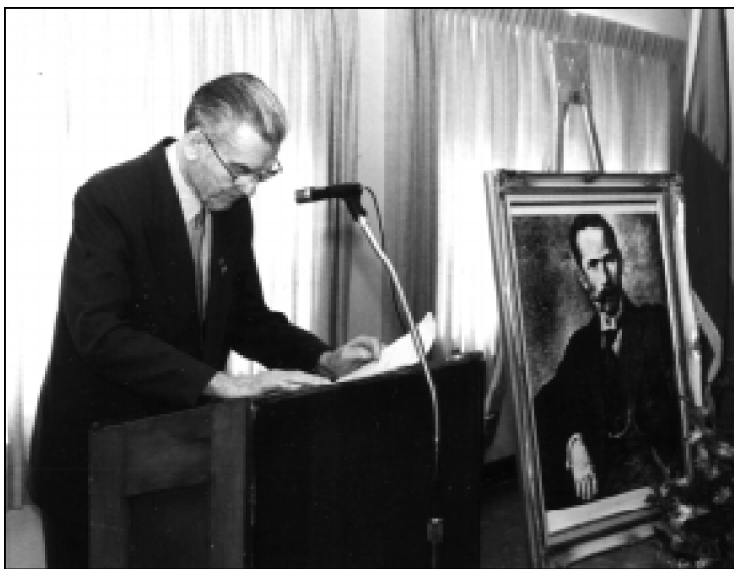
skautės suvaidino nuotaikingą vaizdelį.

Čia pasireiškė ir sk. vyčiai su jų jaunais talkininkais išplatintą daugybę loterijos bilietų. Laimingų bilietų traukimą nuotaikingai pravedė ps Andris Dunduras. Miela buvo išgirsti, kad mugės loterijai dovanas sudėjo mūsų aplinkos geradariai: Lietuvių Kredito Kooperatyvas TAUPA, Lietuvių namų GINTARO svetainė, prekyba PATRIA, D. ir V. Apanavičiai, Signature Brands, dr. M. Laniauskas, Vinco Gelgato kirpykla, Car World, Inc., Kinetico, Inc., I. ir R. Hallal. Atleiskite, jei ką nors praleidau, o skautai vyčiai taria visiems aukotojams ačiū! Už jų loterijai suauktas dovanas.

Ta skautijos pakilios nuotakos šventė buvo užbaigta visiems sustojus ratu ir sugiedojus tradicinę - Ateina naktis...

Dabar vėl lauksime 2005 metų Kaziuko mugės, kurią mūsų atžalynas ateinantį pavasarį surengs.

v.s. Gerardas Juškėnas

Prelegentas žurnalistas, rašytojas Karolis Milkovaitis kalba prez. Antano Smetonos minėjime Los Angeles, CA.

LOS ANGELES, CA

PAMINĖTOS PREZIDENTO ANTANO SMETONOS GIMIMO IR MIRTIES SUKAKTYS

Kai minėjimo dalyviai įėjo į Tautinių namų salę, juos apgaubė rimties ir praeities susimąstymo nuotakos.

Iš salės gilumos, Trispalve ir gėlėmis papuoštas į minėjimo dalyvius žiūrėjo pirmasis ir paskutinis Lietuvos valstybės prezidentas **Antanas Smetona**. Šiandien minime jo 130-tąjį gimtadienį ir 60-ties metų jo tragišką mirtį Cleveland.

Minėjimui vadovavo Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė, pristatydama garbės svečius: kleboną Stanislovą Anužį, generalinį garbės konsulą Vytautą Čekanauską su poniu ir Vyčio Kryžiaus ordinu

apdovanotą Antaną Mažeiką su poniu, o visiems šio minėjimo dalyviams padėkojo už atsilankymą

Minėjimo pradžioje klebonas Stanislovas Anužis savo gražioje maldoje prašė Aukščiausiąją palaikyti Tautinės sąjungos darbus, įkvėpti jauniui patriotinę dvasią, bendromis jėgomis skleisti tautiškumo vertybes.

Sveikinimo žodį tarė generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas.

Minėjimo vadovė Rūta Sakienė pakvietė kalbėtoją pagrindinei kalbai Karolį Milkovaitį. Jis labai vaizdžiai apibūdino prezidento **Antano**

Smetonos asmenybę ir jo darbus abiejose jo prezidentavimo laikotarpiuose.

Prelegento kalba vėl šviežiai atgaivino prezidento **Antano Smetonos** asmenį ir jo

	Ričardas Širvinskas Realtor 440 749-2121 440 443-2100 rsirvinskas@peoplepc.com
Real Estate For You World	- padėdu pirkti, parduoti, išsinuomuoti nekilnojama turta, - atlieku nemokama nekilnojamo turto analizę, - profesionalus statybos darbų įvertinimas, - padėdu surasti finansavimą su minimaliu ar be pradinio įnašo
The Greens of Lyndhurst 5666 Mayfield Road Lyndhurst, Ohio 44124	VISOS KONSULTACIJOS NEMOKAMOS IR KONFIDENCIALIOS

LIETUVA IR PASAULIS

JAV PREZIDENTO LAIŠKAS LIETUVOS PREZIDENTUI

Vilnius, kovo 30 d. (ELTA). Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius Stephen Mull patikino, kad Lietuvai joks antrarūšės ar trečiarūšės NATO narės vaidmuo negresia, kad visos valstybės Sąjungoje yra vienodai svarbios. Pasak JAV ambasatoriaus, Lietuva jau yra įrodžiusi savo, kaip partnerės, patikimumą Afganistane, Kosove, Irake.

Antradienį JAV ambasadorius susitiko su Lietuvos prezidentu Rolandu Paksu. Ambasadorius pasveikino Lietuvos prezidentą su visateisiu šalies prisijungimu prie NATO ir perdavė jam prezidento George Bush laišką. Lietuva kartu su kitomis 6 Vidurio Europos valstybėmis visateise NATO nare tapo kovo 29 d.

Prezidento susitikime su JAV ambasadoriumi kalbėta apie Lietuvos narystę NATO, jos perspektyvas.

NATO NAIKINTUVAI NUSILEIDO ZOKNIUOSE

Vilnius, kovo 29 d. (ELTA). Prie Šiaulių esančiame Zoknių kariniame oro uoste pirmadienį 17.05 valandą nusileido du iš keturių NATO naikintuvų, kuriuos nuspręsta dislokuoti Lietuvoje. Kiti du naikintuvai turėtų leisti Zoknių oro uoste pirmadienį vakare, praėjus apytikriai valandai po pirmųjų dviejų naikintuvų nusileidimo. Sekmadienį Zoknių aerodrome jau nutūpė keli Belgijos kariniai transportiniai lėktuvai, atgabėję įrangą ir specialistus. Grįžę į Briuselį, šios priešakinės grupės atstovai pateikė gynybos ministrui raportą, kuriuo remiantis duotas įsakymas laikinai permesti į Lietuvą Belgijos naikintuvus. Kaip pranešė Belgijos naujienų agentūra Belga, Danija, ketinusi pirmoji atlikti šią misiją, nusprendė užleisti pirmenybę Belgijai. Po to Baltijos šalyse rotacijos principu bus dislokuojami Didžiosios Britanijos, Danijos ir Norvegijos naikintuvai. Šios keturios NATO valstybės kartu siunčia karo pajėgas į Baltijos šalį vykdyti oro erdvės policijos funkcijų. Belgija skiria Lietuvos oro erdvės apsaugai keturis naikintuvus “F-16”, Danija - oro uosto aptarnaujantį personalą ir techniką, Norvegija - oro erdvės kontrolės centrą, Didžioji Britanija - operacijų valdymo personalą. Iki šiol Lietuvos oro erdvę kontroliavo mokomieji naikintuvai, kurie dėl reikiamos įrangos ir galingumo stokos tik iš dalies gali užtikrinti oro erdvės apsaugą. “Mes patenkame į NATO gynybos zoną. Nuo pat pirmos dienos oro erdvė bus saugoma pagal tuos pačius standartus, kaip ir kitose NATO valstybėse. Aljansas neskirsto savo erdvės į Baltijos ir Vakarų valstybių. Tikrai nėra “pirmarūšių” ir “antrarūšių” NATO valstybių”, - interneto dienraštyje “Bernardinai” pirmadienį paskelbtame interviu pažymėjo Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. “Lietuva nuo Vytauto Didžiojo laikų niekada nebuvo tokia galinga kaip šiandien. Galinga ne todėl, kad ji dabar didelė ar gerai ginkluota, bet todėl, kad tapome galingiausio pasaulyje Aljanso dalimi”, - tvirtino L. Linkevičius.

Pasak krašto apsaugos ministro, Lietuva stoja į NATO ne tik dėl saugumo garantijų, bet ir tam, kad kartu su kitomis Aljanso narėmis gintų bendras vertybes visame pasaulyje. NATO naikintuvų Lietuvos oro uoste nusileidimo dieną Lietuva, Bulgarija, Estija, Latvija, Slovakija, Slovėnija ir Rumunija tampa visateisėmis NATO narėmis. Šių valstybių narystė Aljanse bus patvirtinta Vašingtone.

GENEROLAS ATSAKINGAS UŽ LIETUVOS ERDVĘ

NATO karo pajėgų Europoje vadas generolas James L. Jones nuo šiol yra atsakingas už Lietuvos ir kitų naujųjų Aljanso narių saugumą, o generolas Robert H. Foglesong vadovaus NATO karinėms oro pajėgoms Lietuvoje. Jis taip pat yra atsakingas už Latvijos, Estijos ir Slovakijos oro erdvės apsaugą. Aljanso Šiaurės karo pajėgų štabas, iš kurio bus vadovaujama Lietuvos oro erdvės kontrolei, yra dislokuotas Vokietijoje. Oro erdvės apsauga yra vienas kertinių NATO valstybių bendros gynybos ir saugumo užtikrinimo tikslų.

Sąjungos Šiaurės karo pajėgų štabas balandžio 2 dieną Ramšteine rengs vėliavos iškėlimo ceremoniją, skirtą naujųjų NATO narių prisijungimui prie Aljanso kontroliuojamos bendros oro erdvės. Kovo 29 dieną, septynios Vidurio Rytų Europos valstybės - Bulgarija, Rumunija, Slovėnija, Slovakija, Lietuva, Latvija ir Estija tapo visateisėmis NATO narėmis. Aljanso vadovybė nurodė saugoti naujųjų narių oro erdvę. Prie Šiaulių esančiame Zoknių kariniame oro uoste tą pačią dieną nusileido keturi Belgijos karališkųjų oro pajėgų naikintuvai “F-16”, kuriuos nuspręsta dislokuoti Lietuvoje. Šie naikintuvai pradėjo saugoti Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Slovakijos oro erdvę.

Belgija skyrė Lietuvos oro erdvės apsaugai keturis naikintuvus “F-16”, Danija - oro uosto aptarnaujantį personalą ir techniką, Norvegija - oro erdvės kontrolės centrą, D. Britanija - operacijų valdymo personalą.

Iškilmingas NATO naujųjų narių – Bulgarijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Slovakijos, Slovėnijos, Rumunijos valstybių priėmimas Baltųjų rūmų sode 2004 m. kovo 29 d. Oficialų priėmimą paskelbia JAV prez. G. Bush. Vidury plevėsuoja Lietuvos trispalvė. Baltųjų rūmų nuotr.

UŽSIENIO SPAUDA APIE NATO PLĖTRĄ

JAV prezidentas George W. Bush pirmadienio popietę Vašingtone, maždaug apie vidurnaktį Lietuvos laiku, oficialiai pasveikino naująsias Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) nares.

Įtakingo amerikiečių dienraščio “Washington Post” apžvalgininkas Thom E. Ricks straipsnyje “7 buvusios komunistinės valstybės prisijungia prie NATO” pabrėžia, kad plėtros procesas Aljansą paverčia 26 valstybes vienijančia bendrija, išplečia ją Rytų link ir daro žymiai palankesne JAV užsienio politikai. Septynios naujosios šalys, pavyzdžiui, rėmė G. Bush ketinimus praėjusių metų pradžioje surengti karą Irake. Tuo tarpu tuomet NATO narėmis jau buvusios Prancūzija ir Vokietija karui prieštaravo, rašo “Washington Post”.

G. Bush kalbą, pasakytą per ceremoniją Baltuosiuose rūmuose, pirmadienį, remdamasis naujienų agentūra “Dow Jones”, cituoja bei komentuoja ir JAV dienraščio “The Wall Street Journal” apžvalgininkas Alex Keto straipsnyje “Naujosios NATO narės: nesantaika su senosiomis išlieka”. Apžvalgininkas pabrėžia, kad savo kalboje JAV prezidentas “subtiliai sukritikavo Prancūziją ir Vokietiją”. “Tapusios dalies didžiųjų praėjusio amžiaus nusi Kaltimų liudininkėmis, naujosios narės mūsų Aljanso tikslus nuskaidrins moraliniu aiškumu”, - cituoja G. Bush apžvalgininkas.

Apie NATO plėtrą ir oficialią ceremoniją Vašingtone pirmadienį, remdamasis naujienų agentūra “Associated Press”, informuoja ir JAV dienraštis “New York Times”. Antradienį šia tema straipsnį pateikia ir Vokietijos laikraštis

“Die Welt”, pažymėdamas, kad tai buvo didžiausias plėtros procesas NATO istorijoje. Straipsnyje atkreipiamas dėmesys į tai, kad visos NATO naujokės palaiko glaudžius ryšius su JAV. Jos besąlygiškai rėmė Irako karą. Penkios iš septynių valstybių bus priimtotos ir į Europos Sąjungą.

“Teroristai nekenčia visko, ką simbolizuoja Aljansas, - pirmadienį pasakytą G. Bush kalbą antradienį cituoja įtakingo amerikiečių dienraščio “Washington Post” apžvalgininkas Thom E. Ricks. - Jie nekenčia mūsų laisvės, jie bijo mūsų vienybės, jie siekia mus suskaldyti. Jiems tai nepavyks. Mes nesuskilsime. Mes niekada nepasiduosime nedaugelio smurtui. Mes kartu įveiksime mirtiną terorizmo pavojų”.

“Kai NATO buvo įkurta, šių septynių valstybių žmonės buvo imperijos belaisviai, - sakė G. Bush kalboje, kuri, anot “Washinton Post” straipsnio, priminė Ronald Reagan laikų antisovietinius komentarus. - Jie kentė žiaurią tironiją, jie kovojo už nepriklausomybę, jie nusipelnė laisvės savo drąsa ir atkaklumu. Ir šiandien jie stovi kartu su mumis, kaip visaverčiai ir lygūs šio didžio Aljanso partneriai”.

“Washington Post” straipsnyje antradienį taip pat minima, kad Aljanso plėtrą atidžiai stebi Rusija, kuri dar

1999 metais išreiškė nerimą, kai prie NATO prisijungė Čekijos Respublika, Vengrija bei Lenkija. Įtakingame Didžiosios Britanijos dienraštyje “Daily Telegraph” antradienį apžvalgininkas Alec Russell taip pat mini, jog staigus NATO lėktuvų dislokavimas, siekiant pradėti oro erdvės gynybą Baltijos šalyse, neabejotinai įsiutins Rusijos piliečius, tvirtinančius, kad lėktuvai bus panaudoti šnipinėjimui Rusijoje. “Be abejonės, NATO plėtra atsiliepia Rusijos politiniams, kariniams ir tam tikra prasme ekonominiams interesams”, - oficialaus Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovo Aleksandro Jakovenkos žodžius cituoja “Daily Telegraph”.

“Die Welt” taip pat primena, kad prieš pat NATO plėtrą Rusija reiškė susirūpinimą dėl trijų Baltijos valstybių priėmimo į Aljansą. Lietuva, Latvija ir Estija anksčiau priklausė Sovietų Sąjungai. Maskva dabar būgštauja, kad NATO gali dislokuoti savo dalinius Baltijos valstybėse. Buvusios Varšuvos pakto šalys Lenkija, Čekija ir Vengrija prie NATO prisijungė 1999-aisiais.

JAV valstybės sekretorius K. Powell, rašo “Die Welt”, praėjusią savaitę dar kartą patikino, kad didesnė NATO nekelia pavojaus Rusijai. Priešingai, ji “tampa partnere gindantis nuo “globalių pavojų”.

Belgijos pirmasis iš keturių NATO F-16 naikintuvų Baltijos valstybėms, nusileido Zoknių kariniame oro uoste. Edm. Čepo nuotr.

DAINOS TAKU

Vytautas Matulionis

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos Karo Akademijos vyrų choro “Kariūnas” vokalinės grupės koncertas, 2004. 03. 27., 6 v.v., Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos didžiojoje salėje, Cleveland, Ohio. Muzikinis vadovas-dirigentas Vytautas Verseckas, chormeisteris-koncertmeisteris-akompaniatorius Vytautas Abaris. Dainos vietą sudaro dvylika kariūnų. Rengėjai: Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija. Klausytojų 350.

Nekareiviškai pavėluotai (priežastis?), blogai apšvies-toje scenoje išsirikiavę liekni, jaunaveidžiai, tamsiai unifor-muoti kariūnai koncertą pradė-jo “Kariūnų daina” (muz. A. Raudonikio, žodž. S. Žlibino) - savotišku pažadu ar priesai-ka ištikimai dirbti Lietuvos la-bui ir už ją kovoti.

Sekančiose vakaro dainose, kurios dažnai judėjo maršo slinktimi ar suposi lengvuose valso sukuriuose, dainininkai plačiai atvėrė lietuviškų dainų pasaulio duris. Jame tilpo ir karys ir jo mylimoji mergelė, jaunystė, lietuviškas gam-tovaizdis su berželiais ir gluos-niais, saulė, meilė, vaivo-rykštė, mamytė, Baltija, žirge-lis ir vasara, į viską žvelgiant gyvenimo vargų dar neaptem-dytomis jaunomis akimis ir nesėkmių dar nepatyrusia drąsa. Daugumą dainuojamų kūrinių gaubė ir kažkokia, vos juntama, vienodumo skraistė.

Pirmoje programos dalyje, dainuojant “Pajūriais, pama-riais” (muz. Viktoro Kupre-vičiaus, žodž. Petro Babicko) buvo gal kiek persistengta ban-dant dainuoti tikrai “vyriškai”, bet užsimotam išpūdžiui įkū-nyti pritrūko balsų. Šiai dainai priešinga savo nuotaika ir at-likimu buvo Raudonikio švelni “Vakaras poste” (žodž. E. Selelionio). Bet kodėl jos nepavadinti “Vakaras sargy-

boj”? M.K. Čiurlionio harmo-nizuota liaudies daina “Ant kalno gluosnis”, nors jau daug kartų girdėta, siūbuojanti lyg žilvičio kasos, maloniai dvelkė dar nenustelbtu liaudiškumu.

Gera žinoma ir mėgiama P. Butkaus “Aras” (žodž. V. Šimaičio) buvo bene jautriaus-iai atlikta pirmos koncerto dalies daina, kuriai balsingi kariūnai nepašyktėjo dailaus *pianissimo*. Joje, rodos, galė-jai jausti galingą ir kartu švelnų aro sparnų skriejimą tyliais, aukštais padangių skliautais. Visai kita nuotaika vyravo į programą įterptoje A. Bražin-sko giesmėje “Vakaro malda” (žodž. Baltakio), kurios su-dėtingesni harmoniniai deri-niai ir keblesnės paskirų balsų įžangos neatbaidė dainininkų šiame nuoširdžiai jausmin-game kūrinyje.

Kiek naujoviškiau (gerąja prasme) skambėjo B. Gorbul-skio “Ant kiekvieno kalnelio” - (žodž. J. Marcinkevičiaus), o Baltijai skirta duoklė buvo atiduota Antano Raudonikio daina “Su banga melsva”. Nors A. Raudonikio (šiam koncerte buvo atliktos net pen-kios jo dainos) “Geležinio vil-ko maršas” pasižymėjo griež-tumu, o dainininkų veidus dengė rūškanos rimties še-šėliai, šį mažą trūkumą pilnai atsvėrė jaunatviškai laki T. Makačino “Berniukai” (žodž. S. Žlibino). Tai įdomus bren-dimo ir vyriško augimo takas neklystančiai vedantis į darbą Lietuvai. Dainingi kariūnai tuo taku žengė drąsiai, su pasi-tikėjimu, pasišventimu ir už-sidegimu.

Bendrai paėmus, antroji programos dalis nebuvo tokia įdomi kaip pirmoji, nors čia prie dainininkų prisišliėjo ir akordeonas ir gitara ir pora mušamųjų. Dainos “Sveiki broliai, dainininkai”, “Ulonai”, “Mamytė” ir “Kapri žvejas” (kurioje žodis “*bella*” pakar-

Lietuvos Karo Akademijos vyrų choras “Kariūnas” koncerto metu Clevelande. N. Vucianas nuotr.

totinai buvo tariamas su kieta “*l*”) išliekančio išpūdžio nepa-liko. J. Kairio “Sentimentalus romansas” (ar yra ir nesenti-mentalių romansų?) J. Jonyno žodžiams, sužvilgo ne tik gražių *pianissimo*, bet atsklei-dė ir neblogą kariūnų mormo-rando (niūniavimą).

Antrosios koncerto dalies įdomybė ir pažiba buvo Georg Phillip Telemann (1681-1767) “Finalinis choras iš oratorijos ‘Kapitono linksmybės’” (aranž. Vytauto Versecko, žodž. A. Saulyno). Nors koks tos, dar negirdėtos, “oratori-jos” tikrasis pavadinimas pro-gramoje ir nenurodyta, žodžius čia atstojo skiemenys la, la, da, da ir kt., suteikdami dainai instrumentinį, šokio (šiuo atžvilgiu gal fleitinį) atspalvį. Dainininkai šį kūrinį įveikė lengvai, painūs įstojimai buvo tikslūs, netrūko ir sąmojaus. Klausytojai šį liežuvį laužantį “skimenavimą” sutiko šiltai. Beje, “baigminis choras” skambėtų kiek lietuviškiau. Džiaugsmu aidėjo “Jaunystės vaivorykštė” (populiarių dainų pynė, aranž. A. Noviko), žai-biškai besikaitaliojančios nuo-taikos ryškumu prilygusi skai-driai Vaivos juostai.

Įdomu, kad koncertas buvo užbaigtas A. Bražinsko daina “Kaip greit prabėgo vasara” (žodž. A. Dzilingo). Ši liūdesiu nuspalvinta daina kažkaip ne-

tiko atbundančią gamtą pasi-tinkančiam pavasariniam kon-certui. Kartu ji ir nustebino, nes, pagaliau, iš karinio sąs-tingio išsivadavę, šaunieji kariūnai išdrįso(!) ritmiškai linguoti. Matyt jaunystė ne-ištvėrė. Tai buvo graži staig-mena. Dainininkus atsistojimu ir skambiais plovimais pagerbė klausytojai buvo pamaloninti dar viena daina - “Trys spal-vos”.

Vytautas Verseckas - labai taupių mostų dirigentas į kurį įdėmiai žvelgia ir jo mostams išakmiai paklūsta kiekvienas šio dainos vieneto narys. Kartais jis “diriguoja” vien tik savo judriu veidu, lygiai lengvai išvilio-damas iš dainininkų lūpų norimą garsą. Chormeisteris-koncert-meisteris-akompaniatorius Vy-tautas Abaris - tvirtos rankos pi-anistas betarpiškai įsiliejantis į dainuojamo kūrinio visumą. O tos tvirtos rankos, šį vakarą, pa-sitaikius keletui mažų nesklan-dumų, tikrai pririekė.

Jaunieji, sveikata trykštan-tys, žvalūs šaunuoliai kariūnai scenoje atrodė gražiai. Šią jų, kaip dainos vieneto, viešnagę Amerikoje, galima drąsiai va-dinti istorine. Nors ir neskait-lingas, vienetas pasižymi dar-nia, beveik visuomet muzikaliai naudojamų balsų atranka, tai didelis vadovo nuopelnas. Bal-sai vienas kito nenustelbia, bet papildo ir jei kartais, jaunystės

polėkio pagauti, jie persisten-gia siekdami *forte*, tai už šią “nuodėmę” jie tuoj pat “atgai-lauja” puikiu *pianissimo* vie-ningai, tvirtai ir ilgai jį išlai-kydami. Tai sunkiu darbu ir reikliu balsiniu drausmingumu iškovota stiprybė. Dainininkai ne tik atidžiai seka dirigentą, bet lygiai atidžiai klausosi ir vienas kito. Įstojimai ir užbai-gos beveik visur labai tikslūs, tarsena pasigėrėtinai ryški. Tačiau, nors jų gilus įsijautimas į dainuojamus žodžius buvo akivaizdus balse, jie ne visada atspindėjo jų veiduose. Jiems dar trūksta drausmingesnio sce-ninio judesio. Jei kariškoje ri-kiuotėje stovima vienaip, tai scenoje elgiamasi kitaip. Šiuo atveju, stovėjimas suglaustom kojom būtų geriau tikęs. Nu-silenkimai dar taisytini. Cho-reografas čia praverstų. Vyriško grakštumo bijoti nereikia. Pranešėjui būtinas mikrofonas. Jei balsas nėra išlavintas sceni-nei kalbai, jis dažnai dingsta nepa-siekęs didelės kalies klau-sytojų. Taip atsitiko ir šį va-karą.

Ši muzikinė dovana buvo maloni ir ausiai ir akiai, giedri prošvaistė pavasarėjančioj padangėj. Kas žino, gal sekantį kartą sulauksime ir pilno **Ka-riūnų** vyrų choro, nors tokiam užmojui įgyvendinti reikėtų tikrai didelių, vieningų ir drąsių rengėjų pastangų.

BOSTON, MA

MANOJI LIETUVA

Ar pamenat savo jaunystės gegužines Lietuvoje? Lėtai bė-gančios dienos ligi subatos vakaro, jaudulys, “ar jis bus?, ar teks pašokdinti į akį įkritisią mergiotę? Ar bus iš miesto grįžę studenčiokai?” Ruošėjams savi rūpesčiai - rasti vietą šokių aikštelei, išpuosti berželiais.

Kultūriniai subatvakariai Pietų Bostono lietuvių piliečių klube, ne mažiau laukiama šventė, nors ir nešokti renka-mės. Meno, dailės, liaudies dainos, teatro, istorijos, Lietu-vos kultūros veikėjų mylėtojai labai laukia šių renginių. Kur

kitur pamatysi dokumentinę kino juostą apie Marijos Gim-butienės tyrinėjimus ir moks-linius pasiekimus, apie Joną Meką ir paklausysi jo eilių, pamatysi atkurtą Lietuvos kaimo gyvenimą pagal Antano Gustaičio vaidinimą “Sek-minių vainikas”.

Šių metų vasario 1 d. įvy-kęs subatvakaris alsuote alsavo meilę Lietuvai. Vaizdas, žodis, daina nukėlė mus į tėvynę.

Pirmoje subatvakario da-lyje Perkūnas Krukonis rodė savo skaidrių montažą “Mano-ji Lietuva”. Nuotraukas darė tobulindamasis lietuvių kalbos ir tautosakos studijose Vilniaus

universitete 1974-1976 metais. Padarė daug skaidrių. Grįžęs namo kibo į darbą tvarkyti ir rūšiuoti, užrašyti vardus, vie-tovardžius, kitas žinias. Ilgai-niui gimė montažas, kupinas meilės ir šilumos naujai atras-tam kraštui ir paprastiems jo žmonėms.

Pirmoje dalyje nušviečia-ma Lietuvos istorija: tautos paminklai, pilys ir jų didybė, pilių griuvėsiai, senamiesčių gatvės.

Antroji dalis pašvęsta Kru-konių šeimos praeičiai ir šak-nims. Panaudoti senelio Jono Krukonio užrašai ir šeimos nuotraukos.

Trečioji dalis - pažintis su

Bostono lietuvių kultūrinių subatvakarių tarybos narė Zita Kruko-nienė ir Estera Sužiedelienė su vakaro prelegentais: Perkūnu Kruko-niu ir Veronika Povilioniene. Gintaro Čepo nuotr.

tuometine Lietuva, jos žmonė-mis, gamta, studentišku gyve-nimu ir Vilniaus universiteto

etnografiniu ansambliu. Vaiz-dus palydi labai sėkmingai (Nukelta į 11 p.)

ANTANAS VALIUKĖNAS, JO KARTA IR IDĖJA LIKIMO VINGIUOSE

Prof. Mečislovas Treinys

II.

Politinis “Vairas” buvo leidžiamas tik vienerius 1939 metus, per kuriuos įvykdė savo svarbiausią misiją - sutelkė “jaunuosius tautininkus” į ideologinę ir strateginę bendraminčių politikų grupę, perspektyvoje galėjusią tarti svarų žodį Lietuvos valstybės valdyme. Tačiau pajaušta, kad, susižavėjus politikos dalykais, iš tautinės ideologijos vadovų akiračio ima slysti kultūros bei kiti humanitariniai tautos ugdy-mo aspektai. Dėl to, ieškant naujų kelių veiksmingesnei tautinės ideologijos propagan-dai, 1940 metų pradžioje “Vai-ras” buvo dar kartą reformuo-tas. Tai padaryti pavesta dviem “jauniesiems tautininkams”: filosofui Kaziui Dausai ir žur-nalistui bei politikos apžvalgi-ninko pripažinimą įgijusiam A. Valiukėnui. Šis duetas “Vairą” iš savaitinio politikos laikraščio padarė kultūriniu mėnraščiu. 1940 m. kultūriniame “Vaire” pateikta ypač daug medžiagos neseniai atgauto Vilniaus ir jo krašto integravimo į Lietuvos ūkį bei kultūrą temomis.

Tačiau K. Dausa ir A. Va-liukėnas spėjo parengti vos 6 kultūrinio “Vairo” numerius, ir šalį užgriuvo 1940 metų birže-lio 15 dienos sovietų okupaci-ja. Toji diena nutraukė natūralią politinę ir kultūrinę raidą, su-darkė daugelio žmonių likimus. K. Dausą bolševikai netrukus ištrėmė į Sibirą, iš kurio grįžo į Lietuvą tik po 16 metų. A. Va-liukėnas 1940 06 21 pasitraukė į Vokietijos valdytą Klaipėdos kraštą. Kurį laiką gyveno po-licijos priežiūroje Klaipėdoje, po to nugabentas į Gleisgar-beno filtracijos stovyklą Ryt-prūsiouose. Vėliau pristatytas juodadarbiu Gešviečiuose (prie Įsruties), o spalio mėnesį per-sikėlė į Berlyną, dirbo spaus-tuvėje. Čia įsijungė į Lietuvos išlaisvinimo veiklą, tapo artimu Lietuvos pasiuntinio Berlyne plk. Kazio Škirpos talkininku ir bendražygiu. 1940 11 17 d. Berlyne, kartu su kitais 28 steigėjais (tarp kurių buvo 8 “Neolithuanijos” korporantai ar filisteriai), A. Valiukėnas pa-sirašė Lietuvos Aktyvistų Fron-to steigiamąjį aktą, dalyvavo rengiant jos programinius do-kumentus. 1941 metų gegužę Antanas buvo išrinktas Lietu-vių sąjungos Berlyne sekretoriu-mi ir, būdamas šiose pareigose iki 1945 metų, labai daug pri-sidėjo sprendžiant sudėtingas lietuvių pabėgėlių Vokietijoje problemas (apgyvendinimą, įdarbinimą, artimųjų paieškas ir kt.), globojant kalinius ir kt.

POGRINDŽIO VEIKLOJE

Tačiau pats reikšmingiau-sias A. Valiukėno indėlis į lietuvių antinacinę ir antibolše-vikinę rezistenciją buvo ryšių palaikymas tarp patriotinio po-grindžio Lietuvoje ir Lietuvos diplomatinių tarnybų Vakarų demokratinėse šalyse, lietuvių išeivių organizacijų ir Lietuvai draugiškų Vakarų šalių valsty-binių ir visuomeninių sluoks-nių.

Visą karo laikotarpį Antanas išgyveno Berlyne, nes naciai jam neleido grįžti į Lietuvą. Čia būdamas, jis gavo VLK ir vėlesniojo VLIKo įgaliojimus būti jų atstovu Berlyne ir orga-nizuoti dvipusius pagrindžio kontaktus su laisvaisiais Va-karais. Naudodamasis savo žur-nalistine patirtimi, puikiu kalbų mokėjimu, A. Valiukėnas už-mezgė ryšius su Berlyne rezi-davusių neutraliųjų šalių žur-nalistais bei diplomatais, kurie jo parengtas apžvalgas apie padėtį Lietuvoje bei pagrindžio dokumentus perduodavo savo atstovaujamų šalių vyriau-sybėms bei Lietuvos diploma-tinėms tarnyboms, taip pat lais-vojo pasaulio spaudai. Tuo pačiu keliu Berlyną pasiekda-vo ir lietuvių organizacijų Vakaruose parengta informaci-ja apie Lietuvos laisvės reikalus pasaulyje, o iš čia, per Antano ryšininų tinklą - ir nacių oku-puotą Lietuvą. Taigi, neperde-dant, A. Valiukėną galima laikyti vienu reikšmingiausių karo meto Lietuvos istorijos metraštininkų bei knygnešių, puikiu politinės situacijos žino-vu bei vertintoju, išlikusiu savo poste nepakeistu ir okupantų neišaiškintu iki pat Berlyno žlugimo 1945 metų balandį.

Dėl buvusios konspiracijos, A. Valiukėno ryšių su Vakarais mechanizmas ligi šiol visuome-nei liko mažai žinomas. Ilgiau-siai trukęs ir sėkmingiausias buvo A. Valiukėno ryšys su Stokholme rezidavusiais lietu-vių diplomatais V. Gyliu, V. Žilinsku, talkininkaujant Šve-dijos karo ataše Berlyne plk. (vėliau generolui) Kurtui Her-manui Julinui-Danfeltui (Curt Herman Juhlin-Dannfelt). Šio ryšio kanalo neišaiškino nei na-ciai, nei bolševikai. A. Valiu-kėno pateiktoji apžvalgų apie padėtį Lietuvoje medžiaga, taip pat kita pagrindžio informaci-ja Lietuvos ir kitų Baltijos šalių reikalais, nukeliavusi švedų diplomatinio paštu, Stokholme būdavo išplatinama lietuviškai-siais kanalais (kitoms Lietuvos pasiuntinybėms bei pasaulio lietuvių organizacijoms), taip

pat perduodama draugiškų šalių vyriausybėms (pirmiausia, Švedijos ir JAV) ir taip pasau-lis buvo geriau informuotas apie Lietuvos okupantų už-mačias ir padarytą žalą. Kaip taisyklė, “Apžvalgas” A. Valiu-kėnas ruošdavo vokiečių kalba, o JAV pasiuntinybėje Stok-holme bent dalis jų būdavo verčiama į anglų kalbą. Kol kas pavyko išaiškinti nemažiau 10 neabejotinai A. Valiukėno plunksnai priskirtinų apžvalgų, dar prie 5 apžvalgų rengimo A. Valiukėnas neabejotinai prisi-dėjo. Tiesa, nepriklausomi šaltiniai liudija didesnį A. Va-liukėno parengtų apžvalgų skaičių, nes dalies jų dar nepa-vyko aptikti.

Kitas A. Valiukėno ryšio kanalas, tarpininkaujant Šve-dijos diplomatinės tarnybos kurjeriui A. Skantzei, funkcio-navo tarp Berlyno ir Šveicarijos (juo Antanas palaikė ryšius su Lietuvos diplomatu Berne Al-bertu Geručiu, kuris tuo pačiu buvo ir Lietuvos raudonojo kryžiaus organizacijos atstovas prie pasaulinio šios organizaci-jos centro). Su pastaruoju A. Valiukėnas daugiausia susi-rašinėjo į Sibirą 1941 metais išstremtų tautiečių reikalais, rūpinosi jų likimu.

SLAPTOS KELIONĖS Į LIETUVĄ

Abiejų minėtų “švediškųjų” ryšio kanalų tikrumą patvirtina nepriklausomi šaltiniai, betar-piški šių akcijų dalyviai: dr. Bronius Nemickas (pirmasis aptikęs dalį A. Valiukėno ap-žvalgų JAV archyvuose ir jas paskelbęs JAV lietuvių spau-doje), dr. A. Gerutis, A. Vokie-taitis, V. Žilinskas, M. Valiukė-nas, J. Jurkūnas ir kiti. Nemažą pluoštą A. Valiukėno ruošų ir ligi šiol niekur neskelbtų do-kumentų bei laiškų aptiko šių eilučių autorius Lietuvos Res-publikos diplomatinių tarnybų, veikusių Stokholme, Berne, Londone archyvuose, kurie da-bar atgabenti į Lietuvą. Čekistų kvočiamas, Antanas svarbiau-sių ryšio su demokratiniiais Vakarais kanalų neatskleidė, nors (gal būt dėmesiui nukreip-ti), kaip Lietuvos pagrindžio talkininkus paminėjo keletą italų, vengrų, švedų, šveicarų, danų žurnalistų bei diplomatų, apie kurių tikrąjį vaidmenį per-duodant lietuviškąją infor-maciją į Vakarus, nepriklauso-mų šaltinių kol kas neaptikta.

Antanas nebuvo tik pasyvus informacijos sistemintojas. Nors oficialiai ir neturėdamas teisės atvykti į Lietuvą, 1941-1944 m. laikotarpiu Tėvynėje jis slapta lankėsi bene 5 kartus. Pirmoji kelionė įvyko 1941 metų liepos mėnesį, kada jis atvežė plk. K. Škirpos laišką Lietuvos laikinajai vyriausybei, kur buvo aprašyti vokiečių kės-

lai Lietuvos atžvilgiu bei as-meniškai surinko daug žinių apie padėtį Lietuvoje ir parengė Berlyno lietuviams-rezisten-tams išsamią ataskaitą. Ne vie-ną kartą jis vyko į Lietuvą, siekiant geriau konsoliduoti lietuvių pagrindžio jėgas, todėl jį galima vertinti ir kaip gabų politinį derybininką, ypač ieškant sutarimo tarp Lietuvos krikščioniškųjų ir laicistinių politinių jėgų.

1944 metų antroje pusėje, veržiantis į Lietuvą Raudona-jai armijai, kartu su grupe Lie-tuvos rezistentų, Antanas ima-si naujos veiklos - padėti Lietu-vos ginkluotam pagrindžiui. Tuo metu Vokietijos žvalgų mokyklose buvo apmokoma nemažai Lietuvos laisvės ko-votojų, kurie grįždavo į Tėvynę tęsti kovą prieš naują okupantą. Antano uždavinys buvo tal-kininkauti šiose mokyklose dirbusiems lietuvių instrukto-riams, juos aprūpinti informaci-ja apie situaciją pasaulyje, šifruoto ryšio su lietuvių cen-trais Vokietijoje ir Švedijoje priemonėmis, taip pat apiben-drinti kovotojų teikiamą infor-maciją apie padėtį Lietuvoje bei aplink ją, ir visa tai jau išban-dytomis priemonėmis perduoti į laisvuosius Vakarus. Šiame veiklos etape A. Valiukėnas artimai bendradarbiavo su kpt. Ignu Vyliumi, Matu Valeika, Jonu Jurkūnu ir kt., tikėdama-sis ir toliau palaikyti ryšio gi-jas tarp Lietuvos, sovietų oku-puoto Berlyno ir laisvųjų Va-karų. Dėl to Antanas su savo jauna žmona Laima nusprendė pasilikti Berlyne ir artėjant jo šturmui.

BERLYNE

Kita priežastis skatinusi Antaną pasilikti šiame mieste, žurnalisto Viktoro Kaupo tei-gimu, buvo pasiryžimas dek-laruoti Lietuvos valstybės ir jos diplomatinės tarnybos tęsti-numą Vokietijos sostinėje, po to, kai į jį įžengs Vakarų są-jungininkai, nes buvęs Lietuvos pasiuntinys plk. K. Škirpa buvo vokiečių internuotas (A. Valiu-kėnas saugojo pasiuntinybės re-galijas), o lietuvių organizaci-jos - VLIKas ir netgi “Lietuvių sąjungos Berlyne” vadovybė buvo palikusios Berlyną ir pa-sitraukusios į saugius nuo sovietų Vokietijos sektorius. (Beje, VLIKo pasitraukimą tiek iš Lietuvos, tiek ir iš Berlyno, A. Valiukėnas vertino neigia-mai ir apie tai 1945 02 15 aprašė kontraversiškai verti-name laiške Lietuvos diploma-tinėms tarnyboms, kuriame aliarmavo dėl besiklostančios nepalankios situacijos vado-vaujant politinei bei ginkluotai rezistencijai Lietuvoje. Jo manymu, bent dalis VLIKo politinės vadovybės turėjo pa-silikti Lietuvoje. Tai sukėlė

VLIKo prezidiumo nepasiten-kinimą ir pastarasis 1945 03 20 aplinkraščiu Lietuvos diplo-matinėms tarnyboms Vakar-uose pranešė nutraukias su A. Valiukėnu ryšius). Tačiau nei VLIKo “anatema”, nei draugų raginimai bent šturmo laikui pasitraukti iš griuvėsiais virtu-sio Berlyno, Antano nuomonės nepakeitė. Jis su grupele idea-listų pasiliko tęsti užsibrėžto tikslo, bandydami atstovauti Lietuvą jos diplomatinės tarny-bos vardu, rinkti žinias apie padėtį Lietuvoje ir ją perduoti Stokholmo lietuviams.

Tačiau 1945 metų pavasarį A. Valiukėną užgriuvo sunkūs išbandymai. Balandžio mėnesį, šturmo metu, buvo sunkiai sužalota jo žmona Laima, o vėliau, nacių Vokietijai kapitu-liavus ir Berlyne prasidėjus to-talinėms sovietų kontržvalgy-bos akcijoms, 1945 05 19 į čekistų rankas pateko ir Anta-nas. Suimant pas jį buvo rasta jo bendražygių M. Valeikos, J. Jurkūno ir kt. surinkta, tačiau į Vakarus dar nespėta perduoti informacija apie padėtį Lietu-voje ir sovietų užimtoje Vokie-tijos dalyje. Tačiau Antaną dar vieną (ko gero paskutinį) kartą lydėjo sėkmė. Tardymo metu jam pavyko pabėgti, tačiau jis neteko dokumentų ir pragyve-nimo išteklių.

SUĖMIMAS IR TREMTIS

Ištrūkęs iš sovietų nagų ir bandant bent iš dalies įgyven-dinti savo siekius, Antanas ir to-liau palaikė ryšius su Berlyne pasilikusiais lietuviais: Juozu Urmanu, Jonu Aleksa, Elze Oželiene, Matu Valeida, seseri-mis Milda ir Ramute Alsei-kaitėmis ir kt.. Tačiau šių lietuvių pėdas aptiko iš Vilniaus atvykusi speciali NKVD grupė, kuriai vadovavo žinomas sovie-tų čekistas A. Slavinas. Teroru ir apgavystėmis jie išsiaiškino minėtų asmenų (taip pat ir A. Valiukėno) buvimo vietas ir visus (išskyrus kuriam laikui laisvėje paliktą J. Aleksą) suėmė. A. Valiukėnas buvo suimtas 1945 metų birželio 9 dieną ir netrukus buvo atgaben-tas į Vilnių. Čia ilgai tardytas ir 1946 03 19 Lietuvos SSR NKVD kariuomenės karo tri-bunolo nuteistas pagal RTFSR Baudžiamojo kodekso 58 straipsnio 1a ir 11 punktus 10 metų kalėjimo ir 5-riems me-tams tremties. Kalinimui išga-bentas į Tolimuosius Rytus. Yra žinių, kad kurį laiką kalėjo la-geryje, netoli Nachodkos. 1946 07 16 nežinomomis aplinkybė-mis mirė ar buvo nužudytas. Mirties vieta KGB dokumen-tuose kažkodėl nurodoma Iv-dellagas, stovykla N-240 (Sver-dlovsko sritis). Šiandien sunku nustatyti, ar jo mirties vieta - KGB klastotė, ar nepasisekusio

(Nukelta į 11 p.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 18 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 2 d. Clevelando Ateitininkų Šeimos šventė Dievo Motinos parapijoje. Šv. Mišios 10:00 v.r., akademija 11:30 v.r. Rengia Ateities klubas.

GEGUŽĖS 9 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 31 d. 8:30v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 13 d., sekmadienį 3:00 val. p.p. Tragiškojo birželio (1941) paminėjimas Latvių parapijoje, Andrews (W. 152-a gatvė) ir Detroit Ave. Rengia Clevelando Baltiečių Komitetas.

BIRŽELIO 20 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 12 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 25-26 d. Lietuvos Vyčių Vidurio centrinės apylinkės šventkelionė – Dievo Motinos parapijos patalpose.

SPALIO 9 d. 5:30 v.p.p. Sergančių patepimo mišios Šv. Jurgio bažnyčioje.

LAPKRIČIO 14 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

(Atkelta iš 9 p.)

MANOJI LIETUVA

parinkta lietuvių kompozitorių muzika. Eilėraščius skaito talentingi poezijos skaitytojai - Birutė Vaičjurgytė-Šležienė, Norbertas Lingertaitis, Zita Krukonienė bei pats programos kūrėjas.

Močiutė Morta Krukonienė, išlydėdama anūką į Lietuvą, palinkėjo jam atrasti savąją Lietuvą. Išmintinga buvo toji Morta Krukonienė! Perkūnas įsidėjo jos žodžius į širdį - atrado Lietuvą, pamilo ją, tapo jos dalimi. Jo kūrinys ir yra tikras atradimas.

Perkūnas Povilas Krukonis gimė Bostone 1951 metais. Baigė filmavimo studijas Bostono universitete. Nuo 1970 metų laisvu (free-lance) stiliumi dirbo kaip filmuotojas, garso inžinierius ir filmų montuotojas. 1973 metaisWBUR radijo stotyje Bostone su Romu Šležu ir Birute Vaičjurgyte-Šležiene įsteigė “Garso bangų” savaitinę radijo valandėlę anglų kalba. Per vienerius metus, būdamas Lietuvoje, spėjo dainuoti su Vilniaus universiteto etnografiniu ansambliu (dabartiniu “Ratilio”) ir vesti Zitą Lebedžiutę, to ansamblio narę. 1989 metais Simmons kolegijoje įsigijo bibliotekininkystės magistro laipsnį. Bostono etnografinio ansamblio “Soldauto” narys nuo pirmosios repeticijos.

Antroji vakaro dalyvė buvo Veronika Janulevičiūtė-Povilionienė. Dažnai vadinama tiesiog Veronika. Užaugo ji Kapčiamiestyje. 1968 metais, studijuodama filologiją Vil-

niaus universitete, įsijungė į Vilniaus universiteto etnografinį ansamblį, vėliau pavadintą “Ratilio” vardu. Taip pat priklausė Povilo Mataičio Liaudies muzikos teatro trupei, o vėliau pati subūrė folklorinį ansamblį “Blezdinga”. Atgimstant Lietuvai V. Povilionienė aktyviai dalyvavo Sąjūdžio judėjime, dažnai koncertuodavo mitinguose ir buvo pramin-ta Lietuvos balsu. Per savo ilgametę meninę karjerą bendradarbiavo su Lietuvos radiju ir Televizija, Lietuvos Kino studija, o taip pat yra koncertavusi su operos, rokenrolo ir džiazio atlikėjais. Pirmoji nepriklausomybės laikais apdovanota Basanavičiaus valstybine premija už etninės kultūros puoselėjimą.

Veronika Povilionienė
Gintaro Čepo nuotr.

Veronika padainavo daug gražių dainų, pasitelkdama į pagalbą žiūrovus. Prisiminė savo koncertinę veiklą sovietmečiu, pralinksmino visus juokingais pasakojimais iš kelionių po margą pasaulį. Ne vienas pravirko klausydamas jos pasakojimo, kaip muzikiniu ir etnografiniu požiūriu nereikšminga daina tapo jos kasdieninio gyvenimo dalimi, kaip nedorėliai vaikai tolimame Dzūkijos kaime nu-

(Atkelta iš 10 p.)

ANTANAS VALIUKĖNAS, JO KARTA IR...

bandymo pabėgti rezultatas. Palaidojimo vieta nežinoma.

Antanas Valiukėnas buvo tipiškas dvasios laisvūnas, kokius sėkmingai ugdė pirmoji Lietuvos Respublika. Apibendrinami Antano Valiukėno psichologinį paveikslą, galėtume pasakyti, kad jis buvo vyduinėškasis “sau žmogus”, tarnavęs vien tik nedalomai Lietuvai, ją suvokiant ne kokia nors ideologinę “pars”, bet kaip korporatyvinę visumą - “totus”. Buvo neabejotinas bet kurios bendruomenės siela, vadas, nors niekada nesiekė būti formaliu vadovu ar savimi besirūpinančiu valdininku. Atlikdamas savo patrioto ir piliečio pareigą, kiekviename veiklos bare jis darė tai, kas jo imliam ir racionaliam protui atrodė būtina, priimdamas kiekvieną lemties mestą iššūkį, nesidairydamas, ar kas nors kitas vietoje jo negalėtų to padaryti. Ir svarbiausia, - jis surasdavo sąlygas atitinkančius sprendi-

mus pačiose sudėtingiausiose situacijose. Beveik visose...

Jeigu A. Valiukėno ir jo bendražygių siekiai išsaugoti lietuvių tautos jėgas nacių okupacijos metu didele dalimi buvo įgyvendinti, tai bandymas pasipriešinti grįžusiam bolševizmui buvo tragiški. Ir ne dėl pasiryžėlių nepakankamo veiklumo ar ribotų gebėjimų, bet dėl “force majeure” - ligi tol Europoje nematytos totalinės priespaudos mašinos, kokią sukūrė nacizmas ir bolševizmas, veikimo, beje pastarajam aiškiai pirmaujant, lyginant su nacių pastangomis kontroliuoti karinę, politinę ir žmonių dvasinę situaciją pavergtose šalyse. Lietuvos ginkluotoji rezistencija ilgam laikui liko užblokuota ne tik nuo paramos iš Vakarų, bet nedaug kas pasiekdavo pasaulį ir apie padėtį šalyje, jos sovietinimą. Lietuviai dešimtmečiams praktiškai liko J. Brazaičio žodžiais “vienui vieni”, tiek su išorinėmis, tiek ir su savo vidinėmis problemomis. Tačiau dešimtmečius užsitęsusi tautos visokeriopa kova prieš komunizmą,

DIRVAI AUKOJO

E.Juodvalkė,
La Grange, IL50
E.Sinkys,
Santa Monica, CA45
V.Patalauskienė,
Farmingt. MI11
R.Janušauskas,
Cleveland, OH10
J.Kaspariūnas,
St. Pete., FL10
A.Dunduras, Euclid, OH ..10
G.Aras, Cleveland, OH10
A.Praleika, Little Falls, NJ .5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

skriaudė savo tėvus.

Braukėme ašaras žiūrėdami Lietuvos vaizdų, klausydami Veronikos dainų ir pasakojimų, o širdyje buvo džiugu. Džiugu, kad yra žmonių, kuriems yra svarbu kurti grožį sau ir kitiems bei juo dalintis.

Subatvakaris veja subatvakarį. Kultūrinių subatvakarių taryba, sumaniai vadovaujama ir įkvepiama Zitos Krukonienės, žvelgia į ateitį ir galvoja apie naujas temas ir renginius. Mes ruošėjai “kertame savo berželius”: akiai ir sielai užganėdinti ant staliukų dega žvakutės, vazelėse ar pintinėlose puikuojasi puokštelės, vaišių stalą visada puošia tradicine tapusi dailioji Zitos žvakidė.

Ir vėl sakome - iki sekančio malonaus! *Rima Tamulė*

šis anot istoriko A. Bumblausko “ilgiausias Europoje karas po karo”, padėjo lietuviams išlaikyti savyje pačią laisvės ir nepriklausomybės siekio dvasią, taip pat išsaugojo Lietuvą nuo masinio rusų ir kitų sovietinių kolonistų antplūdžio. Ginkluotai rezistencijai sunykus, tautos tonusas, kaip ir carizmo metais, palaikytas per po grindžio spaudą. Ir, pagaliau, praėjusio amžiaus IX dešimtmečio pabaigoje Lietuvos laisvės estafetę perėmusi nauja karta, bendrinį “sąjūdžio” vardą pakėlusį iki tautos visuotinės institucijos pavadinimo, 1990 metų kovo 11-ąją dar kartą pakartojo (ačiū Dievui, beveik be kraujo ir sėkmingai) savo pasiryžimą gyventi laisviems ir nepriklausomiems. Ši diena tapo paminklu visiems, kurie savo kraujo, kančių ir kovos kaina ją priartino ir įprasmino. Ši diena - visų krypčių ir srovių lietuvių kovotojų siekių bendravardiklis, tikrosios tautos vienybės ir santalkos pavyzdys, dėl ko kovojo ir aukojosi Antanas Valiukėnas ir jo bendražygiai.

SKRYDIS

IŠ NEW YORKO Į VILNIŲ IR ATGAL

(sugrįžti iki birželio 1 d.)

\$ 399 plus mokečiai

VYTIS TOURS
40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161
800-778-9847

E-mail vyttours@earthlink.net

SPORTAS

2004 M. Š. AMERIKOS
LIETUVIŲ PLAUKIMO PIRMENYBĖS

2004 m. Šiaurės Amerikos lietuvių plaukimo pirmenybės įvyks 2004 m. gegužės 15 d., šeštadienį, Marmion Academy, 1000 Butterfield Road, Aurora, IL. Rengia - Čikagos ASK Lithuanica. Baseinas yra 25 jardų ilgio ir turi 8 linijas. Techniškai praveda ŠALFASS plaukimo komitetas.

Varžybų pradžia - 2:00 val. p.p. Registracija ir apšilimas - nuo 1:00 val. p. p. Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų ir moterų (17-24 metų imtinai); Senjorų - vyrų ir moterų (25 m. ir vyresnių); berniukų ir mergaičių - 15-16 m., 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., ir 7-8 m. ir 6 m. ir jaunesnių. Klasifikacija - pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Estafečių taipogi nebus. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės plaukikai. Dalyvių skaičius neapribotas.

Dalyvių registracija iki 2004 m. gegužės 8 d. imtinai, pas varžybų vadovą, šiuo adresu: Algis Norkus, 3 Hardwick Ct., Aurora, IL 60506, USA. Tel. 630-466-4661 namų ir 708-651-1052 darbo; Fax: 630-897-5084; E-mail: norkuskmn@aol.com

Išsamią informaciją gauna sporto klubai ir mums žinomi plaukikai. Suinteresuoti plaukikai prašomi kreiptis į Algį Norkų.

Papildomi ryšiai: Mrs. Catherine Jotautas, Kanados lietuvių plaukikų koordinatorė, tel. 905-457-7664; E-mail: Caromire@aol.com; Arvydas Barzdukas (JAV rytuose) tel. 703-560-1410. Algirdas Bielskus (ŠALFASS plaukimo koordinatorius) tel. 216-486-0889.

ŠALFASS-gos Plaukimo komitetas, ŠALFASS-gos Centro valdyba

54-SIOS ŠALFASS-GOS ŽAIDYNĖS ATIDĖTOS!

54-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės, turėjusios įvykti 2004 m. birželio 11-13 d.d., Bridgeport, Conn., susidėjus nepalankioms aplinkybėms, yra nukeliamos į 2004 m. birželio 18, 19 ir 20 d., toje pačioje vietovėje.

Žaidynių programoje - 2004 metų ŠALFASS-gos pirmenybės: a) krepšinio - vyrų A ir B, moterų ir jaunių bei mergaičių A (1985 m. gimimo ir jaunesnių); b) tinklinio - vyrų, moterų ir mišrių komandų (Co-Ed).

Primerinama, kad preliminarinė komandų registracija, kaip ir buvo numatyta, privalo

būti atlikta iki 2004 m. balandžio 15 d. imtinai, adresu:

Laurynas Misevičius, 218 Pastors Walk, Monroe, CT 06468-1006, USA. Namų tel. ir faksas: 203-452-5208; Darbo tel: 203-719-1224; Mobil tel: 203-895-7147; E-mail: larrykaunas@yahoo.com

Žaidynes vykdo Connecticut lietuvių sporto klubas, vadovaujamas Lauryno Misevičiaus. Visos kitos ankščiau skelbtos informacijos bei instrukcijos pasilieka galioje. Po preliminarinės registracijos bus paskelbta tolimesnės informacijos.

ŠALFASS Centro valdyba

LIETUVOS
FUTBOLININKAI NE
VIEN TIK ČIKAGOJE

Visai neseniai sužinojome, jog lietuviai futbolininkai turi savo komandą ir Filadelfijoje. Ši lietuvių futbolo ekipa ne tik gyvuoja, bet jau spėjo iškovoti ir nevieną didesnę pergalę.

Apie šią futbolo ekipą kalbėjome telefonu su jos organizatoriumi Virgiu Anušausku, kuris Filadelfijoje vadovauja futbolo mokyklai - "Soccer Academy". Šis 26 metų amžiaus vyras yra žaidęs Lietuvos jaunių rinktinėje, kuri kovojo dėl teisės vykti į Atėnų olimpiadą. Tada pora metų rungtyniavo Hanoverio miesto ekipoje Vokietijoje. Jis yra geras pažįstamas su Čikagoje gyvenančiu "Lituanicos" komandos treneriu Gediminu Jarmalavičiumi bei kai kuriais čikagiečių ekipos žaidėjais.

Virgis puoselėja mintį sužaisti draugiškas rungtynes su Čikagos lietuviais. Filadelfijoje gegužės 4 d. kaip tik rengiamas futbolo turnyras, ir jis galvoja, kad tada būtų proga su čikagiečiais parungtyniauti. Tačiau tuo laiku Čikagos "Lituanica" turės pirmenybių rungtynes. Tai reikės ieškoti kitos datos - jau po pirmenybių pavasario rato, kuris turėtų baigtis birželio antroje pusėje.

Praeietyje JAV ir Kanadoje yra buvusios 4-5 lietuvių futbolo ekipos su kuriomis čikagiečiai rungtyniaudavo. Vėliau beliko tik viena - New Yorke kuri irgi numirė. Smagu girdėti, jog dabar atsirado vėl viena - šį kartą Filadelfijoje su kuria čikagiečiai galės išmėginti savo jėgas.

Edvardas Šulaitis

FUTBOLO PIRMENYBĖS!

ŠALFASS Rytų sporto apygardos vadovas Laurynas Misevičius pranešė, kad Filadelfijos LSK "Aras" numato suruošti 2004 metų Š. Amerikos lietuvių futbolo (soccer) pirmenybės, 2004 m. birželio 5-6 dienomis, Filadelfijoje, PA. Detales išgirsime iš rengėjų greitu laiku.

Informuoja: Rimas Gedeika, 78 Mark Twain Drive, Hamilton Square, NJ 08690, USA. Tel: 609-586-2968. E-mail: gedeikar@aol.com

Varžybos bus vykdomos tik vyrų klasėje.

ŠALFASS Centro valdyba

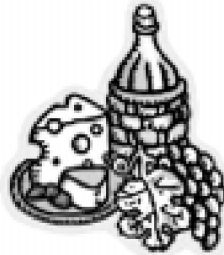
IVAIRENYBĖS

KURŠIŲ NERIJOJE
BALTA STIRNA

Kuršių nerijos nacionalinio parko miškininkai teigia matę stirną albinosę. Retos spalvos gyvūnas pastebėtas Preilos apylinkėse. Specialistų teigimu, kartais

gamtoje pasitaiko gyvūnų, kurių organizme visai nėra jokio pigmento. Todėl jų oda, kailis yra balti, akys rožinės. Tokie gyvūnai vadinami albinosais. Teigiama, jog šie gražūs ir pažeidžiami gyvūnai yra itin reti.

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

Fixler Realty Group, Inc.

For first time home buyers, investors, or for those who wish to sell their homes, contact

LINAS MULIOLIS

216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

or visit our home on the web at
www.fixlerrealty.com.

Fixler Realty Group, Inc.
Lyndhurst, Ohio

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telidanti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė alicinė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)